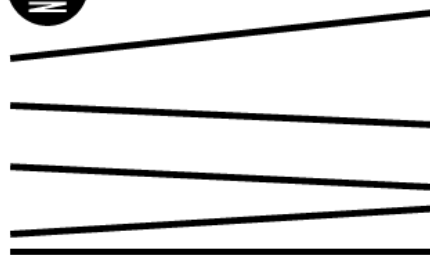

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Kotzebue, Aug. v.; Oversat efter Patrats
Omarbejdelse af Kotzebues Original ved N. T.
Bruun.

Titel | Title:

Reisen til Ostindien eller Edvard og Arabella :
skuespil i tre Acter

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Hartvig Soldin, 1804

Fysiske størrelse | Physical extent:

101 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56.-47-80

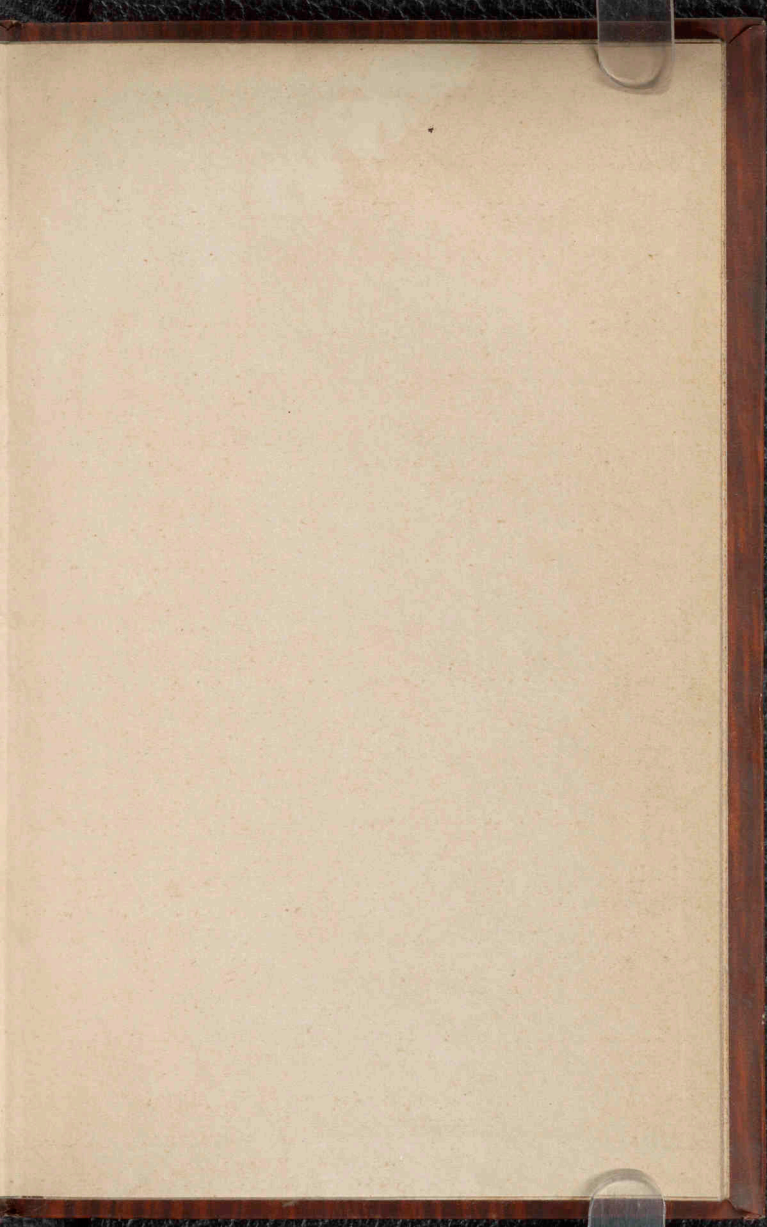
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 00415 0

→ Rex

Reisen til Ostindien

eller

Edvard og Arabella.

Skuespil i tre Acter,

oversat efter Patrats Omsarbeidelse

af Kogebues Original,

ved

M. T. Bruun.

Kjøbenhavn, 1804.

Trykt paa Hartvig Goldins Forlag,

hos E. M. Cohen.

Personerne.

Edvard Duval, Kiebsmand.

Arabella, hans Kone.

Louis, deres Son, 5 Aar gammel.

Madame Duval, Edwards Moder, en gammel blind Kone.

Walbelle, et ungt Menneske, Arabellas forðums Elsker.

Courville, en tiig Kiebsmand.

Durand, Duvals Hundvert.

Fanchon, Arabellas Pige.

En Jøde.

Handlingen foregaaer i en fransk Stæd.

Første Act.

(Skuepladsen forestiller en smuk Sal, men uden andre Meubler, end en stor Lænesteol med Silke-Dovertræk, nogle Straa-Stole og et meget simpelt Bord.)

Første Scene.

Arabella (allene; Hun sidder ved Bordet og broderer; Lyset er næsten ganske udbrændt, og giver netop sine sidste svage Glimt.)

Lyset er færdigt at gaae ud, og jeg har intet andet at tænde. Jeg er saa udmattet! dersom jeg holder op at arbejde, saa kan jeg ikke modstaae Sønnen; og jeg vaagner vist heller ikke saa tidlig, at jeg kan faae dette Broderie færdigt. — Jeg er dog meget ulykkelig! —

Anden Scene.

Arabella. Fanchon.

Fanchon (gnider sine Øine). Hvad! Kiere Madame, er De endnu oppe?

Arabella. Som Du seer, min gode Fanchon!

Fanchon. De har siddet oppe den hele Nat?

Arabella. Ja, Fanchon.

Fanchon. O, agtverdige Kone! (Hun vil løfte Lyse-Bøgen i Beiret med en Knappenaal, men slukker Lyset af Vanvare). Ah! — (Skuepladsen bliver mørk).

Arabella. O, hvad gjorde Du der! Mit Arbejde var ikke færdigt endnu.

Fanchon. Følg De mit Raad, og gaae ind og læg Dem. Man maae dog ikke tage Livet af sig selv!

Arabella. Hvordan skal jeg da i Dag kunne ernære min Søn? min Mand og hans gamle blinde Moder? — mit Arbeid er jo deres eeneste Tilflugt.

Fanchon (med Bærsømhed). Hvorfor betroer De ikke Deres Betyrninger til Deres Venner?

Arabella. Kan man da smigre sig med at have Venner, naar man er ulykkelig? —

Fanchon. Det er en Alddomst mere i de gode Mennekers Dine. (med Fortrolighed). De veed ikke —

Arabella. Hvilket?

Fanchon. At han er kommet tilbage.

Arabella (afbryder hende). Luk Vinduesstuderne op. — (Fanchon gjør det, og Arabella yttre sin Misfornøjelse ved at see, at det er Dag).

O, Fanchon, det er allerede Dag, og Du har ikke sagt mig det!

Fanchon (betænkende sig). Jeg — jeg —

Arabella (reiser sig). Du har ladet mig spille nogle Øyeblikke.

Fanchon. Hvilken Pøne!

Arabella. Flyt min Stool herhen ved Vinduet. (Fanchon flytter Stoler; Arabella sætter sig, og bliver ved at arbejde).

Fanchon (i en bønlig Tone). Min kære Madame! De kan dog ikke udholde denne Nattevaagen — dette møyssommelige Arbeid! det er umuligt! Til-
lad mig at tale til —

Arabella (afbryder hende atter). Fanchon! see ad om min Mand sover.

Fanchon (i det hun gaaer ud). Man kan slet ikke tale sig tilrette med hende! — (hun gaaer).

Tredie Scene.

Arabella (allene).

Walbelle er kommet tilbage. — Ja, jeg troer, at jeg har en Ven — en sand Ven! — men han skal aldrig erfare min Ulykke; — til ham tager jeg aldrig min Tilflugt!

Fjerde Scene.

Arabella. Fanchon.

Fanchon. Jeg troer, at Herren sover. Jeg hørde intet røre sig inde hos ham.

Arabella. Gud velsigne hans Hvile!

Fanchon (med Bitterhed). Han har ikke skaaet Deres.

Arabella (med et Suf). Han lider ligesaa meget som jeg!

Fanchon. Men er selv Skyld deri.

Arabella. Det troer jeg ikke.

Fanchon. Hvor har han gjort af alle sine Penge, som bragde Deres Fader til at give ham Fortrinnet for det adle unge Menneske, for Walbelle — ?

Arabella (afbryder hende med Mildhed). Stille, Fanchon.

Fanchon (med Harm). For saaledes at sætte alting til paa en Tiid af tre Maaneder, maae man have havt —

Arabella (afbryder hende). — Ulykker!

Fanchon. Men hvem kan da have været Skyld i hans Udelæggelse?

Arabella. Det veed jeg ikke, og jeg vil ikke forege hans Bekymringer ved at plage ham med Spørgsmaal. Nu er det sex Aar siden, at min afdøde Fader gav ham min Haand. Jeg har kunnet bedømme min Mand, og bedømme ham uden Partiiskhed, thi Kierlighed gjorde mig ikke blind. Hans jævne Oprigtighed, hans ubesmittede Rebelighed har indskudt mig den fuldkomneste Hovagtelse. Min Søns Fødsel har for evig knyttet vore Bånd, og det reene Venskab erstatter mig en sømmere Følelse.

Fanchon. Men uagter al Deres Baersomhed og Omhu er dog een Ting mig ubegribelig: hvordan det har lykkedes Dem, at skule Deres sørgelige Forsætning for hans Moder.

Arabella. Hun er blind, den stakkels gamle Kone! — altsaa har hun ikke kunnet mærke, at alle

vore Meubler ere solgte. — Jeg har bevaret hendes Seng og hendes Lænestoel, og Gud forbyde, at jeg nogensinde skulde røre disse to Ting!

Fanchon. De berøver Dem selv alt, for at forlænge hendes Vildfarelse. Men De har ogsaa affskediget alle Tjenestefolkene.

Arabella. Hun brugde ingen andre end Bernard til sin Opvartning, og hun troer han er syg.

Fanchon. Men hun vil bede Dem om at sende hende en anden, og hvad vil De saa svare?

Arabella. Det maae Himlen indskyde mig. — See saa! nu er mit Arbeid færdigt! (Hun lytter efter). Jeg hører nogen gaae; see ad, hvem det er.

(Fanchon gaaer).

Femte Scene.

Arabella (allene, tager sit Broderie ud af Rammen).

For dette faaer jeg dog vel saameget som vi kan leve af i Dag — men i Morgen! — i Morgen! (Hun tager et Stykke Kammerbug op af sin Snespose, breder det ud, og seer paa det).

Siette Scene.

Arabella. Fanchon.

Fanchon. Det var Herren, som gik ud.

Arabella (forundret). Uden at have talt med mig først! — Hvor kan han gaae hen saa tidlig?

Fanchon (med Bitterhed). Han vil maastee søge at giøre sin Uforsigtighed god igjen.

Arabella (med Godhed). Fanchon! Du bedrøver mig.

Fanchon. Tilgiv mig, kære Madame! det havde jeg ikke i Sinde.

Arabella. Sæt min Svigermoders Kopper frem, seend Du gaaer ud.

Fanchon (forlegen). Hendes — hendes Porcellains-Kopper?

Arabella. Ja.

Fanchon (langsom). Min Gud! — De maae ikke blive vred! — men —

Arabella. Hvad er det?

Fanchon. Det er — lille Louis havde ingen Skoe, og saa har jeg solgt Kopperne.

Arabella (betrykket). Solgt dem! — min Gud! hvad vil hun da sige?

Fanchon. O, hun mærker det vel ikke.

Mad. Duval (inden for). Bernard! Bernard!

Arabella. Der er hun!

Fanchon. Hun kommer herind.

Arabella (siger Fanchon Broderiet). Fanchon, gaar og sælg dette Broderie — køb et Lod Thee og et Brød, og kom igien saa snart som Du kan.

Fanchon. Det skal jeg vist. (Da Fanchon aabner Døren, møder hun Madame Duval. Fanchon lader hende gaar ind, og lister sig derpaa ud paa Tærne).

Syvende Scene.

Arabella. Mad. Duval (kommer famlende ind ved en temmelig høy Stof; hun har et sort Baand bundet over Ninen).

Mad. Duval (kalder). Bernard! —

Arabella (gaar hende imøde). Hvad vil De have, kæreste Moder?

Mad. Duval (noget fortreddelig). O, ingenting, kære Madame Svigerdatter; jeg vil kun tale med Bernard.

Arabella. Bernard? — han — er syg.

Mad. Duval. Saa det er bleven alvorligt? Den stakkels Karl! det gjer mig ondt.

Arabella. De er saa god!

Mad. Duval. Men saa kan jo en af de andre komme.

Arabella. En af de andre? Har De noget og vil have forrettet?

Mad. Duval. Ja.

Arabella. Kunde jeg da ikke gjøre det?

Mad. Duval. Forlad mig! dersom De vil være saa artig.

Arabella. Maae jeg spørge hvad det er?

Mad. Duval. Vil De sige, at man skal bringe mig min Thee. Nu har jeg kaldet tre Gange, men ingen svarer!

Arabella (søger at give sin Tønde Fasthed). Deres Thee, — Strax, kiereste Moder! (Hun løfter Hænderne op mod Himmelen, sætter sig, og spender Kammerduget fast i sin Brodere-Ramme).

Mad. Duval. Saa snart jeg er kommet op, maae jeg strax have min Kop Thee og et Stykke Brød til, ellers befinder jeg mig ikke vel. Det har jeg nu været vant til over i 50 Aar, og det er ingen god Maade i et Huus, at en gammel, blind Kone — Deres Mand's Moder — skal vente hele Timer paa et Par Steefulde lunkent Vand.

Arabella. Jeg beder Dem om Forladelse, min gode Moder! Fanchon er gaaet efter Deres Brød, og De veed selv hvor langsom hun er.

Mad. Duval. Hvorfor skulde man da just sende Fanchon? Vi har jo mange flere Tjenestefolk i Huset, end vi behøver!

Arabella (sagte). Hvad skal jeg svare hende!

Mad. Duval. Men de træder i Herskabets Fodspoer; de forsemmer mig ogsaa! I de sidste fire Dage har ikke een af dem spurgt mig, om jeg trængde til noget. Nej! de lader mig stiette mig selv!

Arabella. Min Mand har givet adskillige Afsted.

Mad. Duval. Hvorfor det? Tjenestefolk maae man have.

Arabella. En Smule Deconomie —

Mad. Duval. Deconomie! — jo, en smuk Deconomie, at berøve sin Moder en Pop Thee!

Arabella. Kan De tænke det?

Mad. Duval. Skal jeg da lide for det, jeg?

Arabella. Nej, sandelig ikke!

Mad. Duval. Da jeg blev gift med min salig Mand var ingen af os velhavende. Jeg har ofte indskrænket mine Udgifter, for at kunne opdrage

min Søn, og for at han ingenting skulde mangle. Nu er Touren til ham. Naar Børnene ere smaa, gjør Moderen Opoffrelser for dem; naar Moderen bliver gammel, saa maae Børnene igien gjøre Opoffrelser for hende.

Arabella. Det skal vi heller aldrig glemme!

Mad. Duval. En kostbar Hat mindre til Konen, og en Opmærksomhed mere for sin Moder!

Arabella. Det er kun ved Hielp af Orden —

Mad. Duval. Orden! Orden! Tillad mig at sige Dem det, Madame Svigerdatter: paa nogen Tiid har der hersket meget liden Orden her i Huset! Endskiøndt jeg er blind, saa seer jeg dog mange Ting, og sommetider seer jeg endogsaa klarere, end jeg selv skiettede om. Jeg vil just ikke opfaste mig til Dommer; men naar man overlader sig til Orkesløshed, saa — —

Attende Scene.

Arabella. Madame Duval. Louis.

Louis (kommer løbende ind). God Morgen, Moder!

Arabella. God Morgen, min lille Ven!

Mad. Duval. Kommer Du ikke og omfavner mig, Louis?

Louis (springer hen til hende). God Morgen, kære Bedstemoder!

Mad. Duval (tager ham under Hagen). Min stakkels lille Dreng! dersom man ikke her i Huset har mere Omhu for Børnene, end for de gamle Folk, saa beklager jeg Dig.

Arabella (sagte). Hvilken Bebreidelse!

Louis (ganske sagte til Arabella). Moder!

Arabella (sagte). Hvad vil Du, mit Barn?

Louis (sagte, men dog saa høyt, at Mad. Duval hører det). Jeg er sulten.

Arabella (sagte). Strax! strax, kære Louis!

Mad. Duval. Hvad! har det stakkels Barn endnu ingen Frokost faaet?

Arabella (forlegen). Fanchon kommer nok strax tilbage. —

Mad. Duval (trykker Louis op til sig). Saa Du er sulten, mit Barn?

Louis. Ja, Bedstemoder; meget!

Mad. Duval. Du har ingenting faaet endnu i Dag?

Louis. Nej, slet ingenting.

Mad. Duval. Og maaskee Du spiidde tid til Aften i Gaar?

Louis (hastig). I Gaar? jeg fik ingen Aftensmad i Gaar.

Mad. Duval. Er det muligt?! —

Arabella. Louis havde spist Frugt, og for at skaane hans Sundhed — —

Mad. Duval. Det er en stor Undskyldning! Børn maae spise. Af Maden bliver de store og stærke, og man maae ikke nægte dem den.

Arabella (sagte). O! hvorfor kan jeg ikke give ham mit Blod!

Mad. Duval. Louis, bed Din Moder at gaae ud i Spisestammeret, og hente en Tvebak til Dig. Dersom jeg ikke var blind, skulde jeg spare Hende for den Uleilighed.

Louis (til Arabella). Moder, vil Du være saa god at give mig en Tvebak?

Arabella. Vie blot et Øyeblik, min lille Dreng! Fanchon kommer strax.

Mad. Duval. Hvorfor skal Barnet vie, om jeg maae spørge? Da min Søn var paa hans Alder, saa plagede han mig ogsaa undertiden for noget at spise; saa forlod jeg mit Arbeid — thi jeg ar-

veidede, gjorde jeg! jeg lagde ikke Hænderne i Stias
det som saamange andre! — og hentede selv Mad
til mit Barn — men nuomfunder ere Damerne vel
blevet alt for fine til at —

Louis. Stænd ikke, kiere Bedstemoder! Jeg
vil løbe Fanchon imøde. (Han løber ud).

Niende Scene.

Arabella. Madame Duval.

Mad. Duval. Min Datter, jeg kan ikke
langer lade være at sige Dem min Meening; De
maa ikke tage ilde op, at jeg vil tale reent ud.

Arabella. Deres moderlige Raad ere mig
altiid kiere; endogsaa naar de saare mit Hierte!

Mad. Duval. Da min Søn ægtede Dem
kunde jeg vel have havt Marsag til ikke at være for
nøyet med dette Givtermaal —

Arabella. (i en adelig Tone). Jeg var fattig,
det veed jeg.

Mad. Duval. Jeg ligesaa, det veed jeg
ogsaa; men min Søn er riig, og jeg syntes, at det
var ikke mere end billigt, at han skulde give sig med
hvem han selv vilde. Alligevel vidsde jeg meget

vel, at De ikke ægtebe ham af Rierlighed, men kun af Lydigbed imod Deres Fader, og at en anden eyede Deres Hierte.

Arabella. Min Moder! jeg beder Dem —

Mad. Duval. De elskede et ungt Menneske, men som var fattigt —

Arabella. O, min Moder! —

Mad. Duval. Han hed Balbelle —

Arabella (med Taares i Øinene). Hvad har jeg gjort Dem, at De vil nævne det Navn for mig?

Mad. Duval (bliver ved). Og han var et meget stikkelig Menneske! men det nyttede ham dog ikke at ville maale sig med min Søn. Man siger endog, saa, at dengang affod han Dem blot for ikke at sætte sig imod Deres Lykke. Alle Mennesker roesde Dem for mig, og jeg sagde til mig selv: „den Pige min Søn ægter er fattig; nu vel! saa vil hun være desto mere erkjendlig. Hun vil bære Omsorg for mig paa mine gamle Dage; jeg kan neyes med Lidet, og det Lidet behøver jeg da ikke at forlange for at faae det.” — Saadan tænkte jeg dengang, min Datter, men — nu taler jeg af mit Hiertes Junderste! — jeg vil heller mangle det allernødven-

digste, end vide at min lille Louis bliver forfømt, eller skal nægtes hvad han trænger til; hører De det? det skærer mig lige ind i Hjertet! mine Dine har intet Syn, men de har dog Taarer! — De er hans Moder, De kan elske ham overmaade høyt; men jeg, jeg er hans Bedstemoder, og jeg elsker ham endnu høiere! — (Arabella tørrer Pinene).

Tiende Scene.

Arabella. Madame Duval. Louis.

Fanchon.

Louis (springer gladelig ind). Moder! Moder! nu er Fanchon her! (Arabella rejser sig meget hastig, og gaaer Fanchon imøde).

Mad. Duval (til Louis). Kom, min gode lille Dreng! nu skal Du faae noget at spise.

Arabella (sagte til Fanchon). Har Du faaet Penge?

Fanchon (sagte). Ikke en Skilling!

Arabella (løfter Pinene op mod Himmelen). Min Gud!

Fanchon (sagte). Folk vare saa uforfammede ikke at byde mig mere end fire Livres for dette Broderie!

Arabella (sagte). Næppe engang hvad det har kostet mig selv!

Fanchon (sagte). O, der er saamange Men-
nesker, som søger at benytte sig af andres Ulykke!

Arabella (sagte). Gaae, Fanchon! sælg det
for hvad Du kan faae, og køb saa Thee til min
Svigermoder og to Tvebakker til Louis.

Fanchon (gaaer, men vender om igien). Det
er sandt, — jeg vilde sige Dem —

Mad. Duval (utaalmodig). Gaaer det ikke
Ende engang!?

Fanchon (sagte). Uden for Døren kom der
en kion gammel Mand til mig, og spurgde mig om
Deres Forsatning.

Arabella (sagte). Hvad var det for en
Mand?

Fanchon (sagte). Det veed jeg ikke; men
han var i dyb Sorg, og saae meget betrøvet ud.

Mad. Duval (endnu mere utaalmodig). Fanchon!
Barnet venter!

Arabella (sagte til Fanchon). Skynd Dig!

Fanchon (til Louis). Kom, min lille Ven,
følg med mig, saa skal Du selv købe Dig Dine
Tvebakker.

Mad. Duval. Men saa bring mig dog min Thee! —

Fanchon (i det hun gaaer). Paa Dyebliffet!

Elleve Scene.

Arabella. Madame Duval.

Mad. Duval. Paa Dyebliffet! paa Dyebliffet! det har jeg nu hørt over en Time!

Tolvte Scene.

Madame Duval. Arabella. Edvard

Duval (kommer ind med en mørk og tankefuld Mine; da Arabella seer ham, søger hun at opklare sit Ansigt).

Duval (gaaer hen og kysser sin Moder paa Haanden). God Morgen, min Moder!

Mad. Duval. Er Du da endelig der!

Duval (omfavner Arabella). God Morgen, min gode, fiere Kone!

Arabella. Du er gaaet meget tidlig ud i Dag.

Mad. Duval. Her, Edvard, jeg har noget at beklage mig over for Dig.

Duval. At beklage Dem over, min Moder?

Mad. Duval. Ja; man har ikke mere, hverken Ugtelse eller Omhu for mig her i Huset.

Duval (hastig). Hvad siger De?

Mad. Duval (fatter sig). Jeg taler kun om Tjenestefolkene.

Duval. Ah! om Tjenestefolkene — —

Mad. Duval. Ja, om jeg endogsaa kalder tyve Gange, saa kommer der dog ikke et Menneske!

Duval (forlegen). Tjenestefolkene —

Mad. Duval. Min Søn, Tjenestefolkene retter sig efter hvad de seer Herskabet giøre. Hvor Huusholdningen forsammes, hvor Konen i Huset ikke bryder sig om nogenting —

Duval (smertelig). Min Moder! hold inde, min Moder! —

Mad. Duval (bliver ved). — Og hvor gamle Folk og Børn behandles med saamegen Ligegyldighed, med saamegen Skiedesløshed —

Duval (er i den smerteligste Sindsbevægelse og kaster sig i Arabellas Arme). Arabella! — tilgiv mig!

Arabella (med et blidt Smil). Jeg har intet at tilgive Dig.

Trettende Scene.

Mad. Duval. Arabella. Duval.

Fanchon.

Fanchon. Her er Theevandet.

Mad. Duval. Langt om længe!

(Medens Fanchon flytter Bordet hen foran Madame Duvals Kænestoel, og sætter Brødet i langagtige Stykker til hendes, siger Duval og Arabella det følgende foran paa Stuepladsen og med halv Stemme):

Duval. Disse ubillige, grusomme Bebrejdselser! —

Arabella. Hun seer ikke hvad der foregaaer rundt om hende.

Duval (med levende Bølle). En Kone, der i mere end en Maaned med sine Hænders Arbeid har ernæret en Svigermøder, som trænker hende, en Mand, der ødelægger hende, og et Barn, der ikke kan hjælpe hende!

Arabella (smilende). Der er dog ikke alle Koner, der kan glæde sig ved Mindet om en saa vel anvendt Maaned.

Fiortende Scene.

De Forrige. Louis.

(I den eene Haand har han en Tvebak, hvoraf han har begyndt at spise; i den anden Haand har han en heel Tvebak).

Louis (løber hen til sin Fader, og klinger sig op ad ham). Ah! God Morgen, Fader! Seer Du! seer Du her! (han viser ham sine nye Skoe).

Duval (rørt). Har Du taffet Din Moder?

Louis. Nej, Fader.

Duval (har Taarer i Øinene, løfter Louis op til Arabellas Favn, og siger inderlig rørt). O! tak hende, mit Barn! tak hende!

Arabella (sagte til sin Mand). Edvard! kan en Moder have nogen sedere Fryd, end at see sit Barn spise af det Brød, som hun har fortient med sit Arbeid?

Mad. Duval (vil drikke, men mærker pludselig, at hun har faaet et Par andre Kopper). Hvad er det? (Hun føler paa Kopperne). Hvad skal det betyde? Der er jo ikke mine rigtige Kopper!

Fanchon (seer forlegen paa Arabella, som sætter Øinene ned).

Mad. Duval. Edvard!

Duval. Ja, min Moder!

Mad. Duval. Du veed det selv: i samfulde femten Aar har jeg nu drucket min Thee af det Par Kopper, som jeg holdt saameget af! Du huster det vel? dem, som Captain Bertrand forærede mig, da han kom hjem fra sin China-Reise; — og nu, nu giver de mig et Par andre Kopper!

Duval (til Arabella). Hvor er min Moders Kopper?

Arabella (gjør Tegn til ham, at Louis har faaet nye Skoe).

Duval (løfter Hænderne op mod Himmelen).

Mad. Duval. Hvor er mine rigtige Kopper henne?

Arabella. Jeg beder Dem meget om Forskabelse, kærester Moder — men i Gaar — i Gaar —

Mad. Duval. I Gaar? hvad saa? —

Arabella. — Tabde jeg dem usforvarendes ned paa Gulvet, og —

Mad. Duval. Og de gik i Stykker! —

Arabella. Ja — —

Mad. Duval. Ypperligt!

Arabella (sagte til Duval). At være tvungen til at lyve! —

Mad. Duval (med beklemt Hierte). De har
 flaaet mine Kopper i Strykker! mit gamle Hierte vil
 heller ikke holde meget langer, det vil snart briste,
 Jeg siger endnu engang: alting bliver værre og værre
 her i Huset!

Duval. Min Moder! —

Mad. Duval. Min Søn, husk Du paa Din
 salig Faders sidste Ord! Kort før han døde, sagde
 han til Dig: „Edvard, dersom Din Moder nogen-
 sinde faaer Marsag til at beklage sig over Dig, saa
 gid den Bellsignelse jeg giver Dig, maae blive for-
 vandlet til Forbandelse!“

Duval (med et smerteligt Skrig). Moder! —

Mad. Duval (i en sømmere Tone). Jeg be-
 klager mig ikke over Dig; nej, mit Barn, jeg be-
 klager mig ikke over Dig! Jeg vil ikke drage Din
 Faders Forbandelse ned over Dit Hoved! Jeg vil
 lide og tie! (Hun reiser sig). Kom, Louis, kom og
 følg mig ind i min Stue, og gid den Støi Du gjør,
 maae døve mine Bekymringer og adsprede min bitre
 Sorg! (Hun tager Louis ved Haanden og gaaer).

Femtende Scene.

Arabella. Duval.

Duval (sefter et Ophold). Jeg Ulyksalige! Jeg har styrtet alle dem, der ere mig fiere, i Fordærvelse!

Arabella. Jeg har ikke bedrøvet Dig med mine Spørgemaal.

Duval. Viid da hele min Uforsigtighed, og straf Ophavsmanden til Din Ulykke.

Arabella. Jeg vil trøste min Ven.

Duval. Jeg var allerede en velhavende Mand, da Courville — den unge Riddmand, som Du saa ofte har seet hos mig, — indskjød mig den sørgelige Lyst at forøge min Formue. Han lod mig først tage Deel i nogle meget fordeelagtige Speculationer. Alting lykkedes for os, og jeg havde en ubegrændset Tillid til ham. En Morgenstund kommer han til mig, og siger: „min Ven, jeg har udfundet et Middel, hvorved vi ganske upaatvivlelig kan fordobble vor Formue i mindre Tiid end tre Maanedere. Jeg sidder i en betydelig Handel; Du er bekendt for at være en riig Mand; jeg trækker paa Dig; accepteer Du, og vær fuldkommen rolig. Jeg reiser, men jeg skal være her igjen inden mine Tratter ere for-

kalbne." — Min sørgelige Lettroenhed var min Ulykke. I sex Maaneder har jeg intet hørt fra den Eroløse. I Begyndelsen haabede jeg hver Dag, at han skulde komme. For at opfylde mine Forpligtelser udbetalde jeg alle mine rede Penge; jeg pantsatte mine Varer og Skibe og solgte Solvray, Smykker, Meubler, fort sagt: Alt! Det forsløg ikke engang, og han kommer ikke! Min Credit er tabt! og jeg har intet andet tilbage, end den forfærdelige Udsigt til Elendighed og Stikandsel!

Arabella (med Gieleadel). Stikandsel? aldrig!

Duval (fortvilet). Hvem skal beskytte mig?

Arabella. Forsøner.

Duval. O Gud! jeg anraaber Dig! — Dig, som selv har kaldet mig til Livet: hav Medsynd med dette uskyldige Slagtoffer! Forbarm Dig over hende! vilis hende en hæderlig Udvej til at underholde min Moder og mit Barn, og kast mig tilbage til det Intet, hvorfra jeg ikke bad Dig at drage mig frem! —

Arabella. Edvard! vogt Dig! Du fornærmer den Gud, som Du paafalder — haab! —

Duval. Hvad kan jeg haabe, naar Skamfuldhed forbyder mig at tilstaae min Røb!

min Arabella. Har Du da aldrig opsegt den lidende Ulykkelige?

Duval. Det behøvede jeg ikke; den Møge sparede Du mig.

Arabella. Bente De Du først paa hans Ben, for at ille ham til Hielp?

Duval. Alt! man forhater jo ikke selv et glad og nydelsessriigt Øyeblik.

Arabella. Er Du da saa stolt at troe, at ingen uden Du er istand til en god Handling? Vi lider uden at have fortient det, og — —

Duval. O, hvilken sørgelig Trost!

Arabella (lægger sin Haand ovenpaa hans). Det er en Trost, min Ven! Fortvivlelsen boer kun hos Broden, Haabet smiler til den Dydige.

Duval (rørt). Min Kone! min ædelmodige Kone!

Arabella. Er det da Ædelmodighed, at vi opfylder tiere Pligter!

Duval. Dersom jeg ikke var, — saa kunde Du være lykkelig.

Arabella (trykker ham op til sit Hierte). Er jeg ulykkelig? er jeg nu ulykkelig, naar jeg trykker Dig, min Ven, min Mand, mit Barns Fader, op

til mit trofaste Hjerte? — Vor Skiebne kan forandre sig. Der er endnu tjenstvillige Mennesker til.

Duval (sørgmodig). Ja, jeg har mødt et for lidt siden, da jeg var ude.

Arabella. Det har Du ikke sagt mig.

Duval (med Kraft). Men det er den eeneste, af hvem jeg ikke engang kunde modtage en Draabe Vand, naar en brændende Feber fortærede mig.

Arabella. Hvem da?

Duval (seer et Øjeblikks Tausshed, hvori han seer meget sløvt paa hende). Valbelle.

Arabella. Du har Ret: endskiøndt Valbelle fortjener alle gode Menneskers Høvagtselse, saa kan Du dog intet modtage af ham.

Duval (seer stedse vist paa hende). Han mødte mig, og talde til mig. Jeg kunde ikke følge min Forundring; han tog mig i Haanden; „hvad vil De mig?“ spurgde jeg bestyrret. — „Duval!“ sagde han i en Tone — en besynderlig, søm Tone, der vilde have rørt mig af enhver andens Mund — „dersom De har en Ven nødig, saa giv mig Gortrinnet!“ — Dem!? svarede jeg — „Sæt mig paa Prøve, og see saa, om jeg fortjener det!“ — Ved disse Ord trykkede han mig stærkt i Haanden,

og lide bort. — (Efter et Ophold). Hvad tænker Du om denne Udsæd? — —

Arabella (rolig). At Valbelle er et ædelt Menneske.

Duval (dybsindig). Maaskee — han elsker Dig endnu!

Arabella (med Gielesadel). Det kan være muligt, men han agter mig.

Duval. Du har jo elsket ham? —

Arabella. Har jeg nogensinde givet Dig Aarsag til at tilbagekalde mig denne Erindring?

Duval (uroelig). Nej! men Du har elsket ham.

Arabella (med Fasthed). Engang gjorde jeg Dig denne Tilstaaelse, og den forskaffede mig Din Tillid; skulde da denne samme Tilstaaelse i Dag lade mig tabe den?

Duval. Nej, Arabella! Tilgivelse!

Arabella. Vær dog ikke saa sindrig i at plage Dig selv! Der er ulykkeligere Skabninger til end vi.

Duval. Hvor ere de!

Arabella. For nogle Dage siden, da vi saae den ærverdige Olding følge bleg og stielvende efter

sin eeneste Søn's Elig — da Taarerne trillede ned ad hans Kinder, sagde Du da ikke selv: „den arme Fader er ulpfeligere, end jeg!“ —?

Septende Scene.

Arabella. Duval. Fanchon.

Fanchon. Nu nylig var her en Karl med dette Brev.

Duval. Er det kommet med Posten?

Fanchon. Nej.

Duval. Fra hvem da?

Fanchon. Det sagde Budet ikke.

Duval. Bier han paa Svar?

Fanchon. Nej; han gif strax.

Arabella. Lad os være allene, Fanchon.

(Fanchon gaar).

Eyttende Scene.

Arabella. Duval.

Duval (brækker Brevet). Hvad mon det kan være? (han læser). „Riobmand Berville har Ordre imod Quittering at udbetale Hr. Edvard Duval en

Summa af fire og tyve tusende Livres; naar Rykken igjen smiler ad ham, vil hans Creditor give sig tilkiende."

Arabella (med Glæde). O Gud! Seer Du, min Ven! der er endnu ædle Mennesker til.

Duval (staaer i nogen Tid nedstunken i dybe Tanker. Derpaa stirrer han ganske vist paa Brevet).

Arabella. Hvad fattes Dig?

Duval. Hvem kan denne Begierning komme fra!

Arabella. Fra et godt Menneske, og det er os nok. (med levende Gølelse): Gud velsigne ham, hvem det endog er!

Duval (staaer et Øjeblik ganske taus; derpaa holder han Brevet aabent hen for sin Kone, men uden at sige hende det; han betragter hende med Opmærksomhed, og siger): Kiender Du Haanden?

Arabella (tør ikke see paa Brevet). Jeg? — nej.

Duval. Arabella! Du har aldrig bedraget mig; — (med Kraft): Kiender Du denne Haand?

Arabella (holder begge Hænder for Ansigtet, og gaaer ud i voldsom Sindsbevægelse).

Attende Scene.

Duval (allene).

Ney! — ney! Heller døe! — (Han kaster sig i sin Moders Lænestoel, og grunder nogle Øyeblik).
 Men, Arabella — skal hun lide for min Delikatesse?
 O, Gud! — Arabella! — Jeg maae overvinde den falske Undseelse — jeg vil ikke længer skiule min ulyktsalige Forsætning! Jeg vil gaae ud — jeg vil bede om en lille Tjeneste — om Hielp endogfaa! fra hvad Haand den kommer, jeg vil velsigne den! —
 Men Valbelle? — Valbelle! — ney, aldrig! aldrig! O Gud i Himmelen! giv mig Mod til at bekiende min Elendighed! (han uder ud).

Anden Act.

(Samme Decoration.)

Første Scene.

Madame Duval (allene; hun kommer famlende ind, og leder om sin Lænestoel).

Hvor er min Lænestoel? — (hun kalder): Fanchon! — De flytter den ogsaa altid for mig! — Fanchon! (hun kalder endnu stærkere): Fanchon!

Anden Scene.

Madame Duval. Fanchon.

Fanchon (halvsagte). Ja, her er jeg! Jeg beder Dem, raab ikke saa høyt.

Mad. Duval (højt). Hvorfor ikke?

Fanchon (sagte til Mad. Duval): Madammen sover.

Mad. Duval (trækker paa Skuldrene). Sovet hun nu? Hvilken Opsørsel! at sove midt om Dagen!

Fanchon. Sønnen har overrasket hende!

Mad. Duval. Ja! det troer jeg nok! Naar man overlader sig til Dovenskab, og ingenting beskifter, saa — !

Fanchon. Men —

Mad. Duval. Det er vel ogsaa for ikke at forstyrre hende i sin Søvn, at man har ladet alle Ubrene her i Huset gaae i Staae; paa nogen Tid hører jeg dem aldrig slaae mere.

Fanchon (sagte). Det er ikke at undre over!

Mad. Duval. Og medens Konen i Huset ligger og sover, saa løber alle Tjenestefolkene hver sine Beye! — (Der ringes).

Fanchon. Herren har ventelig sendt dem ud.

Mad. Duval. Der er ikke et Huus i den hele By, hvor det gaaer saa forstyrret til som her! — (Der ringes endnu stærkere. Fanchon ytrer sin Urolighed).

Mad. Duval. Hvad er det dog for en Ringen? — Hvor er Portneren henne? — (Der ringes overmaade stærkt). Er han bleven død?

Fanchon (i det hun gaaer). Jeg skal see hvem det er.

Tredie Scene.

Madame Duval (allene).

Ingen Orden! ingen Opmærksomhed! Den slafske Bernard var mig dog saa hengiven; nu er han syg, og jeg bliver opvartet saa Gud maae sig forbarme! Jeg bruger kun saa libet; men jeg holder af Selskab — og ingen Mennesker kommer der til mig! Enten lader de mig spise her eller inde i min Stue; sommetider lader min Svigerdatter rigtig nok som hun spiser med mig; men jeg er ikke god at narre! Det er kun Forskillelse af hende; hun rører ikke Maden naar hun sidder til Bords med mig, men siden, — saa gaaer hun ind til sine Fremmede!

Fierde Scene.

Madame Duval. Fanchon. Durand.

Durand (endnu uden for). Lad mig komme ind!

Fanchon (vil hindre ham i at komme ind, og siger halvsagte): Men jeg siger Dem, at Herren er ikke hjemme.

Durand. Og jeg siger Hende, at jeg troer det ikke! —

Mad. Duval. Hvad er det!

Durand. Kald paa ham!

Fanchon. Han er sandelig gaaet ud.

Durand. Hvergang jeg kommer her, sag hedder det: „han er gaaet ud! Han er ude!“ — Det er den Bise jeg altid hører; men i Dag vil jeg bide paa ham.

Fanchon (sagte). O, tie dog stille!

Durand. Har jeg ikke Lov at snakke i mit eget Huus?

Fanchon (sagte). Siig dog i det mindste intet, naar hans Moder hører det!

Durand. Hans Moder! hans Moder! — Hvad rager hans Moder mig? Dette Huus er det eneste jeg eyer. Jeg maae have min Leve; det er den jeg skal leve af!

Mad. Duval. Fanchon! hvad er dog det?

Fanchon. Ingenting, Madame! (sagte og i en bønlig Tone til Durand). Jeg beder Dem for Guds Skyld! —

Durand (heftig). Jeg vil ikke bide længer, og

jeg skal giøre saadan en Støi, at baade Horelse og Syn skal forgaae Jer, dersom jeg ikke — !

Mad. Duval (med stigende Brede). Hvad er det for et brutalt Menneſke, der tør raabe ſaa høyt i et ſtikkeligt Huus? —

Durand. Stikkeligt mig hid og ſtikkeligt mig did! det kan jeg ikke leve af!

Mad. Duval. Hvad ſiger han!

Durand. Jeg har ikke Raad til at lade min Leve blive ſtaaende!

Mad. Duval (ſkrigende). Hvad vil De ſige med alt dette? hvem er De? hvad vil De?

Durand (ſkriger lige ſaa høyt ſom hun). Dette er mit Huus, og jeg vil have min Huusleje!

Mad. Duval (roligere). Ja, det er ikke mere end billigt; men man kan kræve den paa en høfligere Maade.

Durand (ved ſig ſelv). Hm! her ſkal man ikke blive feed af Høfligheden!

Mad. Duval. Fanchon!

Fanchon. Ja, Madame!

Mad. Duval. Gaae ind, og ſig til min Søn, at han ſkal betale denne Mand, og ſaa lade ham gaae.

Durand. Ja, det er just det jeg vil have.

Fanchon (forlegen). Madame —

Mad. Duval. Hvad er det?

Fanchon. Herren er gaaet ud.

Durand (halvsagte). Vidsde jeg det ikke nok!

Mad. Duval (til Fanchon). Nu vel, Taalmodighed! — saa lad Manden vie!

Durand. Taalmodighed? javist! Taalmodighed, jo, det er en herlig Dyd! Naar man har Penge i Kommen, saa kan man nok være taalmodig; men hvor Trængspadserer ind, spadserer Taalmodighed ud!

Mad. Duval. Hvilken Tone!

Fanchon (sagte til Durand). Kiære Hr. Durand! blot et Par Dage!

Durand (hæver Stemmen). Jeg vil have mine Penge nu strax, paa Timen, paa Minutten! eller ud af Huset i Morgen den Dag!

Mad. Duval (med Brede). Fanchon! gaae ind og væk min Svigerdatter, og lad hende betale den Knægt!

Durand (yderst forbittret). Den Knægt! —
Er jeg en Knægt? — —

Fanchon (forstræffet). Madammen — har ikke Nøglen.

Durand (gaaer med Hestighed op og ned ad Gulvet). Hvilken Uforstammenhed! — At kalde mig en Knægt!

Mad. Duval (til Fanchon). Ih, saa lad hende lægge den Bagatel ud af hendes Pynre- eller Spille-Penge! Er hun kanske bange for, at hendes Mand ikke skal betale hende det tilbage?

Durand (meget spodst). Af hendes Pynre- og Spille-Penge? See, see! har Madammen Pynre- og Spille-Penge? Nej, Tak! jeg er klogere end I troer! det Praleri lader jeg mig ikke binde paa Ermet!

Mad. Duval (yderst forbittret). Uforstammede! Hvad siger Du! — —

Durand. Den der lader sine Meubler stiele hemmelig ud af Huset, han —

Mad. Duval (rasende). Fanchon! kald paa Rudsten, Gaardskarlen, Tjenerne —

Durand (spodst). Ha! ha! Rudsten! Gaardskarlen! Tjenerne! (til Fanchon). Na ja! kald paa dem! men glem det ikke! — —

Mad. Duval (bliver ved i samme Tone). Og lad dem strax kaste mig den grove Karl ud af Vinduet!

Durand (ligesaa heftig). Hvad! Ud af Vinduet! —

Mad. Duval (rasende). Ja!

Durand (ligeledes). Ud af Vinduet! Hey! de Nige kan endda have Lov at være impertinente: dem tilgiver man det, for Vanens Skyld! men af dem, der ingen Penge har, — af Prakkere lader jeg mig ikke true for intet! det kan I troe!

Mad. Duval (Krigende). Kast ham ud!

Durand. Farvel! — Farvel! — Vie fun! — Vi skal faae at see, hvem af os to, der først bliver kastet ud af dette Huus! — enten af Vinduet eller af Døren! Vie fun! (han vender ud).

Femte Scene.

Madame Duval. Fanchon.

Mad. Duval (med den største Harm). Det er min Madame Svigerdatter jeg kan takke for denne affkyelige Scene!

Fanchon. Hvad? De troer —?

Mad. Duval. Ja, jeg troer, at min Søn har flyet hende Penge til at betale Huuslejen, og at hun har givet dem ud til andre Ting!

Fanchon (med Harne). Nej! nu — —

Mad. Duval. Min Søn veed, at man skal betale sin Huusleje!

Fanchon. Ja, men undertiden —

Mad. Duval. O, hvad Snak! man maae være Herre sit Huus, og naar Lejen ikke er betalt, faa —!

Siette Scene.

De Forrige. Courville (sortklædt).

Courville (kommer ind). Alle Dørene staaer aabne, og jeg seer ingen!

Fanchon (da hun seer Courville). Ah! min Gud! —

Mad. Duval (til Fanchon). Hvad er det Du siger?

Courville (til Mad. Duval). Madame — —

Mad. Duval (troer, at det er atter Durand). Hvad! kommer han nu igjen! Fanchon, lukkede Du da ikke Døren?

Fanchon. Jeg glemde det; — (hun peger
paa Courville). Men denne Herre —
— Courville. Jeg maae —

Mad. Duval (med stigende Brede). Gaae De-
res Vey! — Sirax bort fra mig!

Courville (høst forundret). Jeg?

Fanchon (til Mad. Duval). Hvad gior De?
— —

Mad. Duval. Jeg veed nok hvad jeg
gior! — Dersom man adlød mine Befalinger, saa
skulde Tjenestefolkene vist have jaget Dem bort paa
en Maade, der nok skulde have betaget Dem Lysten
til at komme igien!

Courville (lidt hidfig). Madame, vogt Dem
for at —

Mad. Duval (meget forbittret). Alle Menne-
sker fornærmer mig; man truer mig, gior Nar af
mig! men jeg vil forlade dette Huus! jeg vil flytte
herfra! —

Fanchon (i en formildende Tone). Men hør
dog, Madame —!

Mad. Duval (som før). O, Du er ligesaa
god som alle de andre!

Courville (noget varmere). Høst paa, hvad
De siger; jeg er —

Mad. Duval (yderst forbittret). Et grovt, —
et brutalt — et usforkammet Menneske!

Courville (med Brede). Madame —!

Mad. Duval. Fanchon! fly mig min Stof!

Fanchon (flyr hende den). Men, Madame!
viid dog, at —

Mad. Duval. Lad mig være! lad mig være
i Ro! (hun samler hen med Døren).

Syvende Scene.

De Forrige. Louis.

Louis (kommer løbende ind). Hvad fattes Dig,
Fiere Bedstemoder?

Mad. Duval. O! mit Barn! de vil lukke
mine Dine i! de vil tage Livet af mig! det skal
heller ikke koste dem megen Umage! — O! Edvard!
min Sen! min Søn! (hun gaaer og Fanchon følger
med hende).

Attende Scene.

Courville. Louis.

Louis (til Courville). Hvad har De gjort min
fiere gamle Bedstemoder, min Herre?

Courville. Ingenting, min lille Ven.

Louis (med barnlig Brede). Saa? hvorfor
raabde hun da saa høyt, og hvorfor græd hun da?

Courville. Det veed jeg ikke.

Louis. For jeg kan ikke taale, at nogen gjør
hende Fortred, maae De vide!

Courville. Hun maae have antaget mig for
en anden, thi hun begyndte at stående saasnart jeg
kom ind.

Louis (beroliget). Ja, det kan ogsaa nok
være, for hun er blind, hun kan slet intet see, den
stakkels Bedstemoder!

Courville. Hun sagde mig adskillige For-
nærmelser.

Louis. O! det gjør mig ondt!

Courville. Hvorfor det?

Louis. Jo, for De har ikke noget slemt
Ansigt.

Courville. Synes Du det, mit fiere Barn?

Louis. Ja, og jeg beder Dem om Forladelse
paa min gode Bedstemoders Vegne!

Courville. Stakkels Barn!

Louis. Vil Du have, at jeg skal omfavne
Dig?

Courville (løfter ham op og kysser ham). Ja!
inderlig gjerne!

Louis. Men — blev Du ikke vred, fordi
jeg sagde Du til Dig?

Courville (med Hæselse). Nej! O nej!

Louis. Jeg siger Du til Fader og Moder,
og — (han klapper Courville paa kinden.) — jeg
holder meget af Dig.

Courville. Dette Barn huser mig paa —
(med Taarer). — o Gud!

Louis. Du græder jo! hvorfor græder Du?

Courville. Hvor er Din Fader?

Louis. Det veed jeg ikke.

Courville. Hvad bestiller han?

Louis. Hver Morgen omfavner han mig, og
saa gaaer han ud meget bedrøvet.

Courville. Meget bedrøvet?

Louis. I Morges kyskede han mig ikke, før-
end han gik ud, og det gjorde mig saa ondt! —

Courville. Og Din Moder?

Louis. Hun gaaer aldrig ud; hun arbejder altid!

Courville. Holder Du meget af hende?

Louis. O! saa meget, meget, meget! men hun er ogsaa saa god, bedre end nogen anden!

Courville. Jeg vilde gjerne tale med hende.

Louis (syrig). Vil Du have, at jeg skal kalde paa hende?

Courville. Du gjorde mig en Fornøjelse.

Louis. O, jeg gaaer allerede! (Han løber nogle Trin, vender om, omfavner Courville, og springer ud).

Niende Scene.

Courville (allene, seer længe efter ham).

Hvilket indtagende Barn! — (han falder igien tilbage i sin Sørgmodighed). Jeg — jeg havde ogsaa en Søn! Dette smertelige Minde martrer mig uafsladelig! Men uagtet min bitter Sorg har jeg dog ikke kunnet nægte den ædelmodige Valbelle den Tjeneste han bad mig om; han interesserer sig saa levende for denne Familie! Dersom jeg ikke havde

dette ædle unge Menneſtes Venſkab, ſaa troede jeg mig eene paa Jorden!

Tiende Scene.

Courville (hælder ſig op til Ryggen af Læneſtolen, og er nedſunket i ſine Betragtninger). **Louis**, (ſom leder) **Arabella** (ved Haanden). **Fanchon**, (ſom betragter Courville).

Fanchon (ſagte til Arabella). Ja, Madame, det er den ſamme gamle Mand, ſom kom til mig paa Gaden ſer i Dag.

Arabella (ſagte, da hun kender ham igien). Al! det er den ulykkelige Fader, der fulgte ſin Søn til Jorden.

Louis (til Arabella). Kom, Moder! kom! vær ikke bange! det er ingen ſlem Mand — (til Courville). — Seer Du? her er min Moder. (han trækker ham i Kiolen).

Courville (vaagner op af ſine Drømmerier, og bukker for Arabella, ſom beſvarer hans Hilsen). Jeg beſyder Dem om Forladdeſe, Madame! Da jeg ikke har den Ære at være kendt af Dem, maage mit Beſøg

forundre Dem; men den Grund som bringer mig, skal ogsaa tiene til min Undskyldning.

Arabella. Skulde jeg være saa lykkelig at kunne tiene Dem i nogeting?

Courville. Ja, Madame — en Ven har bedet mig erkynlige mig om Deres Forsatning, og efter alt det Gode jeg har hørt om Dem, troer jeg —

Arabella (afbrøder ham). Med Deres Tilløbelse! — Fanchon, gaae ud, og tag Louis med Dig.

Louis. Lader Du mig gaae ud, Moder?

Arabella. Kun et Øyeblik, mit Barn.

Louis (tager Courville i Haanden, og seer ventlig op paa ham). Jeg vil gierne være hos denne Mand.

Courville (roer). Saa bliv her, mit Barn!

Louis (hastig). Nej! nej! Moder sagde, at jeg skulde gaae, og hende gjør jeg aldrig imod! — Farvel, gamle Mand! kom, Fanchon! (han gaar med Fanchon).

Courville. Elskværdige Dreng! (han følger ham med Øinene indtil han er ude af Døren, tørrer sine Øine, og holder Forklædet for Ansigtet).

Ellevte Scene.

Arabella. Courville.

Arabella. Nu kan De tale fuldkommen frit.

Courville (bliver staaende i samme Stilling).

Arabella. Hvad fattes Dem, min Herre?

Courville. Dette Barn har giort et Indtryk paa mig — et Indtryk — tilgiv mig, Madame! (Han søger at fatte sig). Hav den Godhed at sige mig: har De mange Børn? —

Arabella. Nej; kun det eene De nu saae, men han udgier sin Moders Glæde!

Courville (fyrig). Det troer jeg! det troer jeg! — O, Gud!

Arabella (med Deeltagelse). Hvad er det, min Herre?

Courville (fattende sig). Intet, intet! — Lever Deres Forældre endnu?

Arabella. Mine ikke! — men vi har min Nands Moder i Huset.

Courville. Var det den gamle hidlige Kone jeg før saae?

Arabella. Hun er blind; undertiden gior hendes sorgelige Tilstand hende vel en Smule utaal-

modig, og hvad ere da mine Lidelser i Sammenligning med hendes? Den Glæde, jeg føler ved at tiene hende, ved — saameget som det staaer i min Magt — at tilfredsstille alle hendes Fornødenheder, alle hendes Smag- og Ønsker, o, min Herre, det er en Nydelse for mit Herte.

Courville (seer paa hende, og siger med Agtelse og Æmhed): De er en meget værdig Kone! — Tør jeg, uden at fornærme Dem, spørge: tænker Deres Mand fuldkommen ligesom De?

Arabella (med Bynghed). Som den ædleste Mand! Han er den kærligste Ægteælle, den sømteste Fader, den taknemmeligste Søn! han lever, — aander kun for sin Moder, sin Huustro og sit Barn! Vi tilbeder ham, og i vore Arme nyder han med Henrykkelse alle Kierligheds og Naturens Velgierninger!

Courville (henrykt). Hvor han er lykkelig! D, hvor han er lykkelig!!

Arabella. Al! han er det ikke mere!

Courville. Han er det ikke mere? —

Arabella. Nej!

Courville. Retfærdige Himmel! han har en Moder! en Kone! et Barn!! — og han tør troe sig

ulykkelig! (opfarende). Gaae, Madame, gaae og sig til ham, at den sande Ulykkelige, det er Entemanden, — det er Faderen, som Døden har berøvet sin Alverdoms Fryd og Støtte — sin eeneste Søn! —

Arabella. Og Faderen som seer sin Familie, sine Kiere lide — vansmægte — hungre! — regner De hans Tilstand for intet? —

Courville (utroffelig). For intet.

Arabella. Hvad? Erang — ?

Courville (med Varme). — Er kun et Øyeblik Ulykke. Man finder ædelmodige Mennesker — dem gives der — man finder dem — De vil ogsaa finde dem! Man haaber Hielp, og faaer den. Men jeg! — midt iblandt alle mine Riigdomme, hvor skal jeg finde Hielp, — hvor skal jeg blot finde Vindring i min grændseløse Ulykke? —

Arabella. Den Lidende har stedse —

Courville (afbryder hende). — Ret til at beklage sig. En tabt Formue kan man faae igien; — (med Taarer.) — men jeg, hvem kan give mig min Søn tilbage? —

Arabella (med Taarer). Ulykkelige Mand!

Courville. Nu seer De det, Madame, en Millionnair kan være ulykkelig. Man kalder mig

endnu den Rige; men Verden veed ikke, hvort min
 Aligdom bestod; den veed ikke, at min Son var
 min sande Skat.

Arabella. Berolige Deres Smerte.

Courville. Derfom min sørgelige, gyfelige
 Forsliggrighed ikke havde været, saa levede min Son
 endnu; — (han græder). — Ak! jeg er Skyld i
 hans Død! — jeg er mit Barns Morder!

Arabella. De?

Courville. Ja! jeg.

Arabella. Hvorledes det? —

Courville. Jeg var nødsaget til at giøre en
 Reise til Indien, og jeg vilde ikke udsætte min Son
 for de Farer, der kunde følge med en saadan Tour.
 Han var overmaade syrig, og havde en brændende
 Lyst til Handelen. Jeg gav ham en Summa af
 hundrede tusende Livres, og reisde bort i Følge med
 et meget agtværdigt ungt Menneske, hvis eneste Ven-
 skab nu er min eeneste Trøst! Efter to og tyve
 Maaneders Fraværelse kom jeg tilbage, beruset af
 Glæde. Den Fryd at omfavne min Son lovede mig
 meget sødere Nydelser, end Forøgelien af mine Alig-
 domme! Da vi seiler forbi denne Havn hører vi et
 Skib give Rødstud. Vi sætter alle Seil til, for at

komme det til Hielp. Det var allerede synkefærdigt. Vi vare nær ved det. Vor Sluppe ligger tæt hen til det. Jeg seer et ungt Menneske komme frem paa Standsen — Gud! det var min Søn! — han kiender mig igien, han iiler for at komme ned i Sluppen, men — Foden glider fra ham, og han styrter ud i Haver! Jeg skriger — min unge Ven er Vidne til det græffelige Syn! — han horer blot sit Mod, kaster sig ud i Bølgerne, dykker under, bringer ham tilbage, men forgieves! jeg havde ingen Søn mere! —

Arabella. Gud trøste Dem!

Courville. O Walbelle! Mindet om denne store Handling udslettes aldrig af mit Hierte!

Arabella (sagte). Walbelle! (til Courville). Ulyksalige Fader!

Courville (fortvivlet). O! jeg er ikke mere Fader! jeg staaer eene paa Bredden af en aaben Grav, og ingen vil vade den med en Laare, naar Jorden stiuler mig og min Jammer! — (efter et Ophold). Jeg kastede Anker i denne Havn, for at opfylde de sidste Pligter imod mit Barn. Dette Opholdssted er mig forhadet, og dog kan jeg ikke rive mig løs herfra. Alting er tabt for mig! Jeg har

intet andet tilbage end mine Aligdomme, og dem vilde jeg gjerne give for blot at høre min Søns Stemme en eeneste Gang endnu! — (Kainsuld og søgende at synke sine Taarer). Men, undskyld mig! jeg burde ikke bedrøve Dem med Fortællingen af min Ulykke. De har afvunget mig mine Klager. Jeg vilde ikke beklage mig. De har aspræffet mig brændende Taarer. Jeg vil ikke mere græde. Jeg vil indslutte min Sorg, al min Jammer her! — her! (han slaaer sig for Brystet). Lev vel!

(han gaaer hastig ud).

Tolvte Scene.

Arabella (allene, seer med Beemod ud efter ham).

Hans Fortvivlelse hindrede ham i at sige mig Aarsagen til hans Komme. Men han spurgde mig om min Forsætning — han er en Ven af Valbelle; — kan jeg da vel tvivle —?

Trettende Scene.

Arabella. En Jøde.

Jøden. God Dag, Madame.

Arabella. Gud give mig den!

Jøden. Er Deres Mand hjemme?

Arabella. Nej, min Herre.

Jøden. Han skylder mig 500 Livres.

Arabella (halv affides). O Gud!

Jøden. Troer De, at han kan betale mig?

Arabella. Af nej!

Jøden. Det er slemt.

Arabella (sukker).

Jøden. Jeg har hans Verel. — Her er den. — (Han viser hende den).

Arabella. Ja! — det seer jeg.

Jøden. Og De veed vel ogsaa hvad jeg kan gjøre ham?

Arabella (hastig og fortærdet). Sætte ham i Fangsel!?

Jøden. Men jeg gjorde det dog nødig.

Arabella (lægger sin Haand paa hans). De vil ikke berøve mig ham!

Jøden. Før var det en ærlig ordentlig Mand. —

Arabella. Ærlig er han endnu.

Jøden. Og han betalte altid nøyagtig.

Arabella (med et Suf). Nu er han edelagt!

Jøden. — Hm! — hvad skal jeg gjøre?

Arabella (godmodig). Hvad et godt Herte kan forsvare. —

Jøden. Jeg er ingen riig Mand, og mine Penge —

Arabella (afbryder ham). — Burde De have; det veed jeg! men betænk vores Nød — vi ere meget fattige — og vi liider ikke allene, det er det tungeste! — inde i dette Værelse vil De finde en gammel blind Kone, og en lille Dreng —

Jøden. Ak! det er ikke godt, naar gamle Folk og Børn skal liide Nød.

Arabella (med Fyrighed). Vi ere uadskillelige! og dersom min Mand skal i Fængsel, saa lad os alle følge med! Vi kan — vi vil ikke forlade ham!

Jøden (seer paa hende med Godhed). De er en brav Kone, Madame!

Arabella. Jeg selv vil gierne taale alt, alt! naar kun ikke —

Jøden. Men, kiere Madame — De maa ikke tage det ilde op: jeg siger det ikke i en slem Meeaning — Deres Mand har Kundskaber, han er vant til Slid —

Arabella (afbryder ham). — Og vil gierne arbeide! Endnu i dette Øyeblik er han ude at søge

om noget — af! maaskee forgive! — Jeg gjør
 hvad jeg kan — syer — strikker — broderer —
 men naar den Fattige sælger sit Arbeid vil man neppe
 betale, hvad det selv koster ham; det er haardt! —
 meget haardt! Folk betænker ikke, at de kunde frelse
 en Familie fra Hunger —

Jøden (griber hastig i Lommen, tager Arabella's
 Haand med Seelse, og vil trykke sin Pung i den).
 Tag det!

Arabella (hastig). Nej — nej, det kan
 jeg ikke!

Jøden. Hvorfor ikke? Fordi jeg er en Jøde?

Arabella. Sy! naar jeg tænkte saaledes,
 fortiente jeg min Ulykke.

Jøden. Saa tag det! der er ogsaa gode
 Mennesker blandt vore Folk, og jeg giver det af et
 godt Herte!

Arabella. Det føler jeg! — Men jeg kan
 ikke betale det igien.

Jøden. Mine Fædres Gud vil betale mig det!

Arabella. O Gud! dersom Du har bestemt
 mig til Fattigdom, hvorfor lagde Du da denne Stolt-
 hed i mit Herte! Jeg kan ikke gjøre noget, som
 vilde saare min Mand! (hun tager Jødens Haand).

Kiere Ven, Deres Almisse kan jeg ikke tage imod; men skaf os Arbeid og jeg vil takke Dem af mit Hiertes Inderske! — forlæng Bøvelen, og vi vil evig velsigne vor Belgierer!

Jø den. Madame! Jeg har ikke vidst Deres Omstændigheder, ellers var jeg ikke kommet her; ved mine Fædres Gud! jeg var ikke kommet her. Lev vel, Madame! (Han river Bøvelen i Stykker, og kaster den hen i en Krog). Der ligger det Snavs Stykke Papiir! (han gaaer hastig ud).

Arabella (forbauset). Min Herre! — (Hun tilser hastig efter ham, men han er allerede borte). — Han vil ikke have at jeg maae takke ham! Dog — han har Tak og Løn i sit eget Hierte! — Hvor der gives mange gode Mennesker i Verden! — O, hvem vilde fortvivle, naar Gud sender saadanne Bøvner i Nødens Time! —

Fiortende Scene.

Arabella. Duval.

Arabella (gaaer ham imøde). Nu vel, min Ven! har Du fundet — ?

Duval (mismodig). Intet.

Arabella. Hvad har Du udrettet?

Duval (heftig). Intet.

Arabella (med Blidhed). Hvor Du svarer mig!

Duval (omfabner hende). Tilgiv mig, mit
 Alt! min elskede Arabella! — mine Sandser ere
 forvilbede. Jeg har løbet fra Huus til Huus; jeg
 har søgt om en Skrivertieneste; jeg sagde, at det var
 til en Ulykkelig, som vilde være glad, endogsaa med
 den ubetydeligste Løn. Jeg fandt intet andet, end
 haarde Sieler, Hjerter af Staal! Alle vegne blev jeg
 modtaget med samme Kulde; alle vegne svarede man
 mig: „vi behøver ingen!“ — (med Hestighed). O,
 al gode Gud! Du veed det: i mine fordums Med-
 gangs Dage, dersom en Ulykkelig havde bedet mig
 om Arbeid, jeg vilde heller have skabt en ny Bestil-
 ling, end bedrøve ham ved et Afslag, eller ydmyge
 ham ved en Alniffe.

Arabella. Min Ven, sagde Du, at det var
 til Dig selv, Du søgte denne Tieneste?

Duval. Nej.

Arabella. Du har da ikke aabenbaret vor
 Tilstand?

Duval. Dertil havde jeg ikke Mod.

Arabella. Men kan man giætte den?

Duval (med Barme). Ja! ja! det kunde man. — Men den, der ikke er behængt med Plaster, den der ikke kan klynke i en Tigger-Tone: „jeg er ulykkelig, giv mig Almisse!“ — han faaer intet. Den sande Medlidende, den Ulyksalige, hvis smertelige Blik og hvis vaade Øye ere de eeneste Vidner om hans sorgelige Tilstand, han bemærkes ikke af den føleløse Ruingmand eller den ligegyldige Dagdrøver. Med ham har ingen Medlidenhed, og man gaaer ham stodesløs forbi. Ingen søger Sporene af hans Kummer paa hans blege og magre Kinder. Det lidende Væsen, som blues og tier, ham lader man vanjmagte i Jammer og dør uden Hielp!

(Han kaster sig i Lænestolen).

Arabella. Mod! Mod, min elskede Ven!

Duval. O, Arabella! Vee vee os!

Arabella. Da jeg modtog Din Haand ved Alteret, sagde Præsten, at vi skulde deele Vee og Vel. Din Lykke har jeg deelt; den var min egen! Dine Sorger har jeg ogsaa Ret til at deele, og det gjør jeg med et endnu stoltere og gladere Hierte! Denne Ret viser mig mit høye Kald. Kierlighed og Tillid skal hielpe os at bære vor Byrde; vi vil ikke synke under Vægten, om vi endogsaa først

skulde neblægge den paa Gravens Rand! — Derfor ikke Vee, min Edvard! ney, Mod! Mod! Den Ulykkelige har ogsaa Venner! For saa Minutter siden —

Duval (aasbryder hende). O, Du trøstende Engel! — Men — jeg føler mig saa træt; jeg trænger til et Nyeblits Hvile. (han lader som han vil sove).

Arabella (kysser ham paa Vanden). Jeg forlader Dig, min Edvard! min kiereste Ven! Gid en fredelig Søvn maae bringe Rolighed tilbage i Dit Hjerte! (hun gaaer).

Femtende Scene.

Duval (allene. Han følger ubemærket Arabella med Vinene; saasnart hun er borte, reiser han sig, og gaaer med stærke Skridt frem og tilbage).

Sove? ney! ney! — O, misfunderlige Forsyn! er der da intet Middel til at fresse dem, som jeg elsker? —

Sextende Scene.

Duval. Fanchon (kommer fra Baggrunden).

Fanchon. Her er endnu et Brev.

Duval. Flye mig det. (Fanchon gaaer igien).

Syttende Scene.

Duval (allene).

Jeg kiender ikke Haanden. (Han læser Brevet):
 „De har begiæret en Skrivertjeneste til en Mand,
 „som er i trængende Omstændigheder. Vi behøve
 „en Handelsbetient, som foruden sit Modersmaal
 „forstaaer engelsk og tydsk“ — (med Haab) — det
 kan jeg! — (han læser igien): — „samt Boghold-
 ning.“ — (med Glæde). Det kan jeg ogsaa! —
 (han læser atter). „Men der er den Betingelse ved,
 „at han maae være ugift, uden Børn, og kunne
 „reise til Ostindien om tre Dage“ — (han falder
 atter tilbage i sin Sorgmodighed). Gud! den første
 Udvej, Du viser mig fra dette strækfelige Labyrinth, er
 en Fodstii besaaet med Tørne! — Jeg, forlade min
 Moder! min Kone! mit Barn! jeg forlade dem! —
 (efter et Ophold). Men fordi jeg ikke kan leve uden
 dem, skal jeg derfor forbyde dem at leve uden mig?

(Han gaar frem og tilbage). Jeg vil reise — til
 Indien! — (Han standser pludselig). Ussindige! saaer
 de da Brød, fordi Du reiser? — (Han gaar hastig
 frem og tilbage, og bliver derpaa staaende i dybe Tanker
 med Handen lænet op mod Vinduesposten). Ullvegne
 Menneske-Figurer, men ingen Mennesker! —
 (Han seer ud med større Opmærksomhed). Hvem er det
 der gaar? — jeg tager jo ikke fejl — det er Wal-
 belle! — Han staaer stille — han taler med en
 gammel Mand. — (Han gaar bort fra Vinduet i
 den voldsomste Sindsbevægelse). Er det Forsynet, der vi-
 ser mig ham i dette Øyeblik? — Hvad er det jeg sofer?
 hvad var det for en Tanke, der avlede sig i mit Hoved?
 (med Forsærdelse): — Hah! jeg gyser! — Forsærdel-
 lige Tanke! bort! bort! Dit Maaen er græffelig!
 (Han bliver et Øyeblik staaende som forstøvet; lidt efter
 lidt kommer han til sig selv igjen, og siger med udvortes
 Roilighed). Men hvorfor gyser jeg da? hvad er det vel?
 — (med Ansærdelse.) Ja, hvad er det vel? Naar jeg er
 i Indien, saa er jeg død for Arabella, og hun vil blive
 lykkelig. — (med den smerteligste Tone). Lykkelig? —
 (han sanker sin Kraft igjen). Ja, hvorfor skulde hun
 ikke blive det? skal hun være ulykkelig, fordi jeg er
 det? — (han fatter en Beslutning). Nej! — (han
 løber til Vinduet og kaster ud): Hm! Hm! Hr. Wal-

Velle! — (Som om nogen svarede ham): Ja! Dem —
 herop! — (Han gaaer fra Vinduet og tiler nogle Trin
 op og ned). Han kommer — hvad har jeg gjort? —
 jeg elsker hende saa høyt! — (med en høymodig Be-
 rutnings Standhaftighed): Velan! den sande Kierlig-
 hed opoffrer alt for den som den elsker. Himlen
 høre min Bøn! den viser mig en Vey; Selvfierlig-
 hed skal ikke bringe mig til at træde tilbage!

(Han gaaer hen mod Døren).

Attende Scene.

Fanchon. Duval.

Fanchon (med en urolig Mine). Der er En,
 som spørger om Herren.

Duval. Lad ham komme ind.

Fanchon. Det er — det er — —

Duval (heftig). Jeg veed det!

Fanchon. Nu vel da! (hun aabner Døren).
 Behag, at komme herind! (hun gaaer igien).

Tittende Scene.

Duval. Valbelle.

Duval (gaaer Valbelle imøde). Kom, Val-
 belle! — giv mig Deres Haand — jeg trænger
 til at give mit Hjerte Luft.

Walbelle. De er i meget heftig Sindsbevægelse.

Duval. Hør mig —

Walbelle. Tael.

Duval. I Morges — tilbød De mig Hielp. —

Walbelle (med Estertryk). Ja, Duval, Dem! — Dem allene — som Deres sande Ven!

Duval (trykker ham i Haanden). Det er jeg overbevist om! — Lidt efter sendte De mig dette Brev. (Han viser ham det Brev, som Fanchon bragde i første Act).

Walbelle (noget forlegen). Jeg? — —

Duval. Ja, De. — Det er Deres Haand; Arabella kunde ikke tage feil.

Walbelle (forlegen). Jeg har gjort — —

Duval (afbrøder dem). — En høymodig Handling! Walbelle, disse Linier af Deres Haand ere indgravne i mit Hierte, og kan aldrig udslettes! Dette gjorde den Mand, som jeg engang berøvede sin Elskede! — —

Walbelle. Tie stille! Duval, tie stille!

Duval (bliver ved). — Som skulde hade mig —

Walbelle (med levende Bøseelse). O! hvor kunde jeg hade den Mand, der gier Arabella lykkelig!

Duval (i den smerteligste Tone). Lykkelig? —
 (med Bitterhed.) javist gjør jeg hende lykkelig! —
 (igen i sin forrige Tone). Troe mig, Balbelle, jeg
 føler inderlig, hvor skaansomt De handler; men
 saamegen Edelsmodighed overvælder mig. Tag en
 Gave tilbage, som det er mig umuligt at beholde.
 (Han flyr ham Vapiret, og trykker paa samme Tid hans
 Haand med Vensteb).

Balbelle. De troer, at mine Hensigter ere
 reene, De er overbevist derom, og alligevel afflaaer
 De at tage imod min velmeente Hielp?

Duval. Jeg skammer mig ikke ved at lade Dem
 læse i min Siel. — Kald min Tænkemaade en latterlig
 Forsængelighed, en upassende Stoltthed — kald den
 hvad De vil — men jeg kan ikke forandre den! —
 — Balbelle — blandt alle Menneſter i Verden er
 De det sidste, af hvem jeg vilde modtage Hielp.

Balbelle. Hvilken Grille! —

Duval (forig). Grille? ney! ney! Den
 Mand, der føler med Delicatsse — De, Balbelle
 — De vil ikke mistkiende den Ulykkelige, der forkas-
 ster sin Medbeilers Belgjerninger.

Balbelle. Det er jeg ikke mere.

Duval. Arabella har elsket Dem — Saadan
 en Handling vilde i hendes Dine sætte Dem paa en

glimrende Hønde, hvortil jeg aldrig kunde have mit Blik uden at føle mig dobbelt ydmyget.

Balbelle. Venstabs Hielp er en Glæde for den der giver, og kan aldrig ydmyge den der modtager; behold dette, Duval!

Duval. Aldrig! aldrig! —

Balbelle. Duval! Deres Ulykke forvilber Deres Sandser, Deres Delicatesse overdriver Deres Pligter, og Deres Dyd forlænger Deres sørgelige Tilstand. Hvad er det da De finder saa hemmodigt i mit Tilbud? Deres Affairer ere komne i Uorden, men ved Gliid og Ærlighed kan Kærlighedsmanden oprette sit Tab paa den hæderligste Maade. Jeg behøver slet ikke den Summa jeg tilbyder Dem. Det er mit Ønske at faae den sat ud, og jeg troer altid, at den er sikkrere hos den usformuende ærlige Mand, end hos den uredelige Riigmand.

Duval. At udsætte sine Penge hos den, der intet eger, det er at kaste et Slør over den Gave man vil giøre ham.

Balbelle. Saasnart De seer Mulighed dertil, kan De jo betale mig den tilbage, endogsaa med Renter, om De saa vil. Saa er vort Mellemvæ-

rende afgjort, og De skylder mig ingen Forbindelses-
lighed.

Duval. Alle disse Grunde overtyder mig ikke.

Balbelle. Hvordan? De elsker Deres Moder, — Deres Huustro, — Deres Barn, og af en overdreven Delicatesse vil De lade dem lide? Jeg veed ikke, hvorvidt Deres Trang gaaer, men — jeg skielver ved at see denne Sal uden Meubler! — (med Barme). — Duval! i sønlig Kierligheds Navn, i den ægteskabelige Omheds Navn, — i Navn af Deres hellige Fader — Migter besværges jeg Dem: hav Meblidenhed med de Ulykkelige, der omringer Dem! Lad ikke en strafværdig Stoltshed forlede Dem til at lade de fiere Skabninger vansmægte, som det kun beroer paa Dem selv at hjælpe og fresse! —

Duval (med en rolig Mine). Nej, min Familie skal ikke vansmægte. — Det er kun mig alene, der ikke vil tage imod Deres Begjæringer.

Balbelle. Jeg begriber Dem ikke.

Duval (langsom). Balbelle! —

Balbelle. Tael!

Duval (seer først paa ham). Elsker De endnu
fredse Arabella?

Balbelle. Hvortil dette Spørgsmaal?

Duval. Jeg opfordrer Dem ved Deres Vre at svare mig: elsker De Arabella endnu?

Balbelle. Duval! De blegner — Deres Læber stielver! — —

Duval (i Bidselse). Forbarm Dem over mig, Balbelle, og svar!

Balbelle. Jeg begriber ikke af hvad Aarsag De gjør mig dette Spørgsmaal, men jeg tør besvare det. Mit Hierte er reent, min Samvittighed er fri for enhver Bebreidelse, og jeg kan rolig giøre en Tilstaaelse, som Sandhed leder: Ja, jeg elsker hende.

Duval (blegnende). De elsker hende! — (bæmpende sin Sieleskamp). — Er det kun et blot Minde? eller — er det endnu en brændende Liden- skab? — —

Balbelle (med Sieleadel). Den, der i sex Aar har kunnet ære Egtemandens Rolighed og Huustroens Ufskyld, kan aabne sit Hierte uden at rødme. — Arabella var mig Alt! Arabella er mig Alt! Til Døden lukker mine Dine vil Arabella blive mig Alt! — — — Nu, min Herre, nu fordrer jeg af Dem, at De siger mig, hvortil en Erklæring nytter, som saarer Deres Hierte, og opriver alle mit Hiertes Vunder!

Duval (med nedslagne Mine). Velan — Nye-
blikket er kommet!

Balbelle. Hvad vil De sige?

Duval. At min Beslutning er fattet.

Balbelle. Hvilken Beslutning?

Duval. Jeg maae forlade Arabella — en
Skilsmisse maae sønderrive alle de Baaend, der
bandt mig til hende. Balbelle! tag en Lykke tilbage,
som De aldrig burde have mistet.

Balbelle. De taler i Vildelse! — —

Duval. Lov mig at være Omsorg for min
gamle blinde Moder, at taale hende med Taalmo-
dighed til hendes Død. Lov mig at opdrage min
Søn og danne hans Hierte til Dyden.

Balbelle. Duval! hold op! —

Duval (med Videnskab). Sværg mig med den
høytideligste Eed at giøre Arabella lykkelig —
(igien i en rolig Tone) — jeg Uffindige! hvad siger
jeg? — De elskede hende som Elsker; som Egte-
mand vil De tilbede hende. Nej, nej, derpaa be-
høver jeg ingen Eed.

Balbelle. Duval, Deres Forstand er for-
virret; hør en Vens Raad! —

Duval. Nej, min Beslutning er fattet.

Balbelle. Jeg gyser ved at høre Dem tale!

Duval. Gier ikke det; vær kun rolig. Jeg har ikke i Sinde at myrde mig selv. Nej, jeg vil ikke berøve den Smerte, der langsomt skal fortære mig, sin Ret. Mit Sind er ganske roligt — jeg rejser til Ostindien.

Balbelle. Hvad? De vil —?

Duval. Rejse! Naar Balbelle lover mig at være det for min Familie, som jeg saagierne vilde have været, — men som jeg ikke kan være! —

Balbelle. Duval! jeg besværges Dig ved alt hvad der er Dig tiert: fuldbyrdd dog ikke dette græffelige Forsæt! Bliv her i Din Families Varm. En Ven, en sand Ven beder Dig derom! Dersom Du flygter, mister Du det sidste Haab om Lykke!

Duval. Nej, Du tager feil. —

Balbelle. Hvordan —?

Duval (tager ham ved Haanden). Aldrig mere — det er sandt — aldrig mere skal mine Dine fryde sig ved Synet af mit Fædrelands kiere Egne! — aldrig skal mit fortvivlede Alsyn forstyrre Arabellas Rolighed. Men dersom jeg engang kan heste nogen Frugt af mit Arbeid, — saa vil ieg henvende mig til Dig! Jeg vil skrive: „Balbelle! send mig mit

Barn!" — det skal Du gjøre! — Forestil Dig en Olding staae paa Ganges Bredder, og vente paa sin Søns Komme! — Den Olding, det er mig! Langt fra seer jeg et Skib tile frem for fulde Seil! — Det kommer ind i Havnen; der staaer et ungt Menneske paa Dækket; han springer i Land; jeg nærmer mig med vakkende Trin, jeg gienkiender Arabellas Træk! og med den uudsigeligste Henrykkelse kaster jeg mig i min Søns Arme! — —

Valbelle. Duval! — —

Duval. Det er afgjort! Jeg gaaer for at skænke Arabella Frihed og Lykke, og bestemme min Afreise. (Han gaaer, men vender om igien, tager Valbelles Haand, og siger med Taarer i Øinene): Du, min Families Frelser! huff paa, at dens Nød er stor!

Valbelle. Ja! Ja!

Duval. Veed Du ogsaa hvad Arabella er? — Kiender Du hendes hele Værd? — vil Du elste hende saa høyt som hun fortjener? — I fire Uger har hun arbeidet Dag og Nat — for at fortjene Brød til mit Barn, til min Moder — og til mig! — Hun opoffer sin Helbred for at frelse os — derfor offerer jeg hende det, der er mere end mit Liv — derfor offerer jeg hende min Kierlighed! — See,

saadan en Kone skienker jeg Dig, Valbelle! — Nu er Du min Families Velgjører — om en seje Tiid bliver jeg Din. (han vil gaae ud).

Valbelle. Jeg følger med Dig! Jeg forlader Dig ikke!

Duval. Nej, bliv her. — Gaae ikke forend lidt efter at jeg er borte, og kom tilbage om to Timer. Skamfuldhed vilde dræbe mig, dersom man saae mig gaae med Dig, Valbelle! (han gaaer hastig ud).

Tyvende Scene.

Valbelle (allene).

„Du, min Families Fjender! husk paa, at dens Nød er stor!“ — O, disse Ord led lige ind i min Siels Jnderste! — Velan! jeg skal fortiene det hellige Navn, hvormed han hadrede mig. Courtville kender selv Sorgen, han vil ikke være føleløs ved Andres; han vil understøtte min Plan. Vi skal føre den forvildede Ugremand, den fortvivlede Fader tilbage i Arabellas Arme! jeg skal selv lede ham hen til det Hierte — der engang var mit! Jeg skal see Arabella igjen dette himmelske Væsen! — vor Sammentkomst skal være reen som hendes Hierte,

og naar jeg randsager mit eget, skal jeg kunne sige
til mig selv: jeg var hendes Kierlighed værdig!
(han gaaer, men møder Fanchon i Døren).

En og tyvende Scene.

Valbelle. Fanchon.

Fanchon (sagte). Det er besynderligt! Herren
lader ham blive her!

Valbelle (fører Fanchon frem paa Stuepladsen).
Siig ikke til Arabella, at jeg har været her! —
Fanchon! Du er Arabellas Veninde; Du har stedse
elsket hende; Hendes Kaar tillader hende ikke at be-
lønne Dig. Maae jeg gjøre det? — Tag imod
denne Pung, Fanchon! den er Din.

Fanchon. Min?

Valbelle. Din! — Jeg kender Dit Hierte,
og jeg er rolig. Leve! Fanchon! (han gaaer).

Fanchon (med Joiesse). O Gud! det er ikke
for mig selv, at jeg takker Dig! (hun gaaer).

T r e d i e A c t.

(Samme Decoration).

Første Scene.

Valbelle. Courville. Fanchon.

Fanchon. For Guds Skyld, Hr. Valbelle! gaae ikke længere! Min Herre er ikke hjemme, og dersom De kommer ind til Madammen volder De hende en Sorg, som —

Valbelle. Jeg maae endelig tale med hende.

Fanchon. Hidtil har De stedse ført Dem saa godt op — !

Valbelle. Jeg er —

Fanchon. De er — De er et Menneske, og at see et ungt Fruentimmer være ulukkigelig, som man har elsket saa ømt som De elskede Arabella; o, det kan let opvække Forhaabninger, — som ikke ere gode.

Courville (sagte). Elsket saa ømt! — —

Balbelle. Jeg forlanger blot hendes Høyagtelse.

Fanchon. Ja, det er godt nok! men naar det gielder en Kone, som man har været lidenskabelig forelsket i, saa har jeg ingen god Tro til den Høyagtelse, som man vil indskyde hende i hendes Mands Fraværelse.

Courville (sagte). Skulde Balbelle have bedraget mig?

Balbelle. Fanchon — —

Fanchon. Dersom det var for, at jeg skulde forraade min Herre, at De gav mig Penge, saa vil jeg ikke have dem, Hr. Balbelle. Jeg vil strax hente dem og flye dem tilbage. (hun vil gaae).

Courville (sagte og med Smerte). O Gud! han er strafværdig!

Balbelle (holder Fanchon tilbage). Bliv her, Fanchon, denne ædelmodige Mand — denne de Ulykkeliges Fader — (han viser hende Courville).

Courville. Ingen Portaler — dem holder jeg ikke af.

Balbelle. Det er nok, siig til Arabella, at jeg beder hende om et Øjeblik's Samtale.

Fanchon. Hun afflaaer Dem det.

Balbelle. Siig hende, at det skeer med hendes Mandes Minde.

Fanchon. Jeg vil ikke lyve.

Balbelle. Men det er sandt.

Fanchon. Er det rigtig?

Balbelle. Jeg giver Dig mit Resord derpaa.

Fanchon. Det er en anden Sag! men — dersom De bedrager mig! —

Balbelle. Det kan jeg ikke.

Fanchon. Ja, saa vil jeg gaae. (hun gaaer).

Anden Scene.

Balbelle. Courville.

Courville. Balbelle, De har tabt min Høysagtelse.

Balbelle. Jeg?

Courville. Ja, De.

Balbelle. Og hvorfor?

Courville. De har bedraget mig. Tag Deres Brevtaske tilbage.

Balbelle (tager den). Hvad meener De?

Courville. Jeg har nu kiendt Dem i tre Aar; i tre Aar har De fortient min Agtelse og min Tillid; — for aatte Dage siden, Valbelle, erhvervede De Dem en evig Ret til min Erkiendtlighed —

Valbelle (med et Gult). O, tænk ikke mere paa et frugtesløst Forsøg! —

Courville. Jeg glemmer det aldrig! — men vi sees ikke mere.

Valbelle. Hvorfor?

Courville. Unge Menneſke! hvilken Rolle lader Du mig spille her?

Valbelle. Jeg forſtaaer Dem ikke.

Courville. Du beder mig erkjendige mig om en ulykkelig Families Trang; jeg kommer her; en elſkvaerdig Kone, et indtagende Barn rører mig til Taarer. Dette Barns uſkyldige Kierteſegn opriver alle mine Saar. Jeg gaaer herfra i den ſmerteligſte Sindſbevægelse. Jeg fortæller Dig alt hvad jeg har ſeet. Du vil underſtøtte denne Familie; Du ønsker at blive ubekiendt; Du overtaler mig til at byde Dine Velgierninger i mit eget Navn; Du lover mig Trøſt, og Din Henſigt — !

Valbelle. Den ſikreſte Maade til at lindre en brav Mands Sorg, er det ikke at ſtaffe ham Midler til at tage Deel i en god Handling?

Courville (med Harmel). En god Handling!
De elsker denne Kone!

Valbelle. O, høiere end mit Liv!

Courville. Og De vil betjene Dem af mig,
for at faae hendes Mand til at modtage en Hielp,
hvorefter De haaber at forføre hende, og vanære en
høderlig Familie? —

Valbelle. Courville, De fornærmer Deres
Ven; — De gjør mig Uret.

Courville. Slige Offere — —

Valbelle. Hold inde. — Der er ædelmo-
dige Mennesker til, og De burde ikke tvivle derom!

Tredie Scene.

Valbelle. Courville. Fanchon.

Fanchon (til Valbelle). Jeg sagde Dem nok,
at Deres Besøg vilde bedrøve hende. Hun græd.

Valbelle. Saa hun afflaaer at tale med mig?

Fanchon. Nej, da jeg sagde, at det var an-
gaaende hendes Mand, saa lovede hun at komme.

Valbelle (hastig). Herud?

Fanchon. Ja. Den stakkels Kone søger at
fatte sig lidt; hun vil ikke have, at De maatte see
at hun havde grædt.

Balbelle (srig) O, Fanchon! giv Arabella og Duval lykkelige, og skänk mig igien min Vens Hengivelse! (han veger paa Courville!)

Fanchon. Hvordan? kan jeg det?

Balbelle. Sæt denne ædle Mand istand til at bedømme Arabellas Dyder ved at lade ham høre min Samtale med hende.

Fanchon. Intet er lettere! han kan gaae ind i dette Cabinet.

Balbelle. Tak, Fanchon! (til Courville). Skynd Dem ind!

Courville. Godt. (han gaaer ind).

Balbelle (til Fanchon). Lad mig vide, naar Duval kommer hjem. (Fanchon gaaer). — Hun kommer! — Jeg skal see hende igien! — Al! hun var min første og eeneste Kierlighed! — men — nu er hun en Andens Huustro! —

Fjerde Scene.

Arabella. Balbelle.

Balbelle. Efter sex Aars Skilsmisse seer jeg da Arabella igien!

Arabella. Arabella, Duvals Kone, glæder sig ved at see Valbelle, sin haderlige Ven.

Valbelle. Denne Tittel —

Arabella (affryder ham). — Er fortient. Endog saa det De i Dag har gjort er et Beviis derpaa. Valbelle! modtag min æmmeste Tak som Ægtefælle og som Moder!

Valbelle. Denne Løn er for stor! Et forsmaaet Tilbud —

Arabella (affryder ham atter). — Er derfor ikke mindre en Belgierning, naar det kommer fra et reent og ædelt Hierte, og jeg tvivler ikke om Deres.

Valbelle. Det er min Hæder at fortjene denne Tillid. I lykkeligere Dage —

Arabella. De ~~må~~ være glemte.

Valbelle. Ney, Arabella! ney! Det er paa Erindringen om fordums Tider, at mine nærværende Handlinger ere bygte. Dersom jeg har nogle Dyder, saa skylder jeg Arabellas Hierte dem. O! aldrig, aldrig glemmer jeg det Øyeblik, da De med barmhellig Hengivenhed adled en Faders Befaling! — da De rakde mig Haanden — for sidste Gang! — Dengang vare Deres Kinder, ligesom nu, blege og der hang tunge Taarer i Deres Dine —

Arabella (affryder ham). Og dengang bad jeg Dem, ligesom nu, at skaane mig.

Balvella. I hiint grusomme Øyeblik —

Arabella (affryder ham atter). Siden De finder Fornøielse i at tilbagekalde Omstændigheder, som burde være udslettede saavel af Deres som af min Hukommelse, saa tillad mig at igientage de sidste Ord jeg dengang sagde til Dem.

Balvella (syrig). De vare — —

Arabella (affryder ham). Jeg mindes dem endnu. — „Balvella!“ — sagde jeg: — „jeg elsker Dem; men Skiebnen binder mig til en Anden! Dersom De var istand til at nære strafværdige Forhaabninger — dersom en Lyd, et Ord, et Blik kunde lade mig ahne dette — o! da berøvede De mig min sødeste Trøst: — at kunne agte Dem.“ — — Dengang nedlagde De en hellig Sed i mine Hænder: at De aldrig vilde forlade Dyden, og da jeg sidste Gang rakte De min Haand, svor jeg min Mand evig Troskab. — — I de første Aar af mit Ægteskab fæltede jeg maaskee Taarer over min Ungdoms fagre Drøm; men en agtværdig Mand's Omhed, — den moderlige Kierligheds Sødheder har for lang Tid siden afstørret dem, og intet i Verden er istand

til at bringe mig til at glemme den mindste af mine Pligter. — Valbelle, jeg har udtalt.

Valbelle (sagte). O, himmelske Dyd! (høyt). Den der var saa lykkelig at eye Arabellas Hjerter, vil aldrig giøre sig uværdig dertil ved at søge at fornædre det. De har luttret mine Følelser; det rene Venstabs leder mig, og jeg kommer for at tilbyde Dem Midler til at ende Deres sørgelige Forsætning.

Arabella. Haab ikke det. Min Mand modtager intet af Dem, og jeg vil ikke hjælpe til at besdrage ham.

Valbelle. Jeg kiender hans Ubøvelighed, og jeg ærer hans Grundsætninger. Aarsagen til hans Udelæggelse veed jeg ikke.

Arabella. Hans Rebelighed.

Valbelle. Hvorledes?

Arabella. Han havde stillet Borgen for en troløs Ven, og for at opfylde sine Forpligtelser har han blottet sig selv for Alt.

Valbelle. Saa fører da Ærlighed til Betræffelsen!

Arabella. Mine Sorger marttrer ham skraeteligere end hans egne.

Walbelle. Det veed jeg. — De vil erfare hvilket smerteligt Offer han vil giøre; han vil underrette Dem om sit Forsæt. Jeg har ikke villet aabenbare Dem det, men vise Dem Midlerne til at hindre ham fra at iile sin visse Ulykke imøde. Arabella! jeg besværges Dem i Deres Søns Navn: forkast ikke min Bøn! frels Deres Mand fra hans Forsvølelses Overilelser!

Arabella. Walbelle! De bringer mig til at stielve! —

Walbelle. Tilgiv mig, Arabella! jeg har aabenbaret Deres Tilstand for den ulykkelige Diding, som var hos Dem i Formiddag. Jeg har rørt hans velgiørende Hierte; han kom for at tilbyde Dem sin Hielp, og De vil snart saae ham at see igien. Mod Deres Mand til at tage imod hans Belgierninger! den Delicatsse, hvormed han afflog mit Tilbud er en Dyd; men her vilde hans Afslag være en Forbrydelse. Frels Deres Familie, og tag imod mit evige Lev vel! Jeg forlader for steds den Bye, den Egn hvor De boer; den eeneste Trøst jeg endnu har tilbage, er at tage Deres Høyagtelse med mig, og at vide Dem saa lykkelig, som De fortjener at være!

Arabella. Walbelle! mine Taarer ere mit Svar!

Femte Scene.

Arabella. Fanchon. Valbelle.

Fanchon. Herren kommer; Jeg saae ham langt nede i Gaden.

Arabella. Lev vel, Valbelle! dersom man kunde læse i Hierterne, saa vilde jeg ikke bede Dem undvige min Mands Nærværelse — men —

Valbelle. Det er nok; lev vel, Arabella.

Arabella. Min Ven! — lev vel! for evig!

(hun gaaer ind).

Valbelle. For evig!

Siette Scene.

Valbelle. Courville. Fanchon (ved Vinduet).

Courville (kommer ud af Cabinetet). Jeg gjorde Dig uret, Valbelle! — Jeg er tilfreds med Din Opførsel.

Valbelle. Beviis mig det da.

Courville. Paa hvad Maade?

Valbelle. Tag min Brevtaske tilbage. (han rækker ham den).

Courville. Giv mig den! (han putter den iommen).

Fanchon (ved Vinduet). Nu kommer han strax;
han er allerede ved Porten. (hun gaaer fra Vinduet).

Valbelle (hastig). Kiere Fanchon! fuldend
det Du har begyndt!

Fanchon. Hvad skal jeg giøre?

Valbelle. Giv ikke Duval Tiid til at komme
ind til Arabella, men bring hende herud i Salen.
Vi skjuler os i Cabinettet. Jeg vil overttyde min
Ven om, at min Medbeiler er den Skat værdig,
som han eyer.

Courville (trykker Valbelles Haand). Ven i
Liv og Død!

Valbelle (med sørgelig Bølelse). Ah! jeg træns
ger ogsaa til Vensteb! (De gaae ind i Cabinettet).

Fanchon. Der er han! — (Naar Duval er
kommet ind paa Skuepladsen, gaaer hun ind til Arabella).

Syvende Scene.

Duval (allene, med mørkt Ansyn).

Jeg maae! det er det eeneste Middel jeg har
tilbage! — hun skal blive lykkelig; Denne trøs-
tende Tante oplivet mit Mod. — (Efter et Op-
hold, hvori han er nedstunken i smertelige Betragtninger).
Trasige mig Arabella? Afstaae hende til min Med-

beiler? O! Offer, der overgaaer de mennesselige
Kræfter! — (igien med Gæsthed). Sy, Duval! Du
har jo næsten tømnet Ulykkens Kalk; stielver Du
da ved at synke den sidste Draabe?

Attende Scene.

Arabella. Duval.

Arabella. Velkommen, min Ven!

Duval (sagte). Forsærdelige Øyeblik!

Arabella (tager hans Haand). Hvad fattes
Dig?

Duval (trykker sine Læber paa hendes Haand).
Min agtværdige Kone!

Arabella. Hvad er det?

Duval (løfter Hovedet i Veiret, og seer et Øy-
eblik paa hende). Har Du Mod?

Arabella. Har Du nogensinde seet mig
mangle det?

Duval (slaaer Vinene ned). Troer Du — at
Du har Styrke nok til at kunne sige til mig —

Arabella. Hvilket?

Duval (bævende). „Lev vel, Edvard!“

Arabella. Hvad vil Du sige med dette Spørgsmaal?

Duval. Svar mig, Arabella! — min Arabella!

Arabella. Et Vætepar maae først sige hinanden Lev vel i Dødens Stund.

Duval (Smertelig). O! —

Arabella. Kierligheds Bud er: vandrer Haand i Haand til Graven!

Duval (med Anstrængelse). Arabella! — viid en Beslutning — en fast, uigienksdelig Beslutning, som Nødvendighedens Jernarm har tvungen mig til at fatte; — jeg har faaet en Strivertieneste. —

Arabella (med Glæde). O! Gud være lovet!

Duval. Jeg reiser. —

Arabella (med Urolighed). Til — ?

Duval (med nedslagne Øine). Til Ostindien.

Arabella (med et Forfærdelses-Strig). Til Ostindien! (med Resignation). Velan, jeg følger med Dig.

Duval. Det er umuligt.

Arabella. Hvorfor?

Duval. En evig Nat bedækker min Moders Øine; kan hun vel undvære Din Hielp? Bør jeg paa eengang berøve hende hendes Søn og Dig? vort

Barn, som hun elsker høyere end Livet? Skulde vi overlade hende til den offentlige Medlidenshed? Skal jeg tvinge hende til at forbande mig? til at overvælde mig med sin moderlige Forbandelse? Nej! Du vil frelse mig for denne sidste Ulykke! Du vil love mig aldrig at forlade hende, ikke engang naar — naar Du — ikke mere bærer — hendes Navn!

Arabella (bestyrret). Ikke mere hendes Navn?

Duval. Arabella! — dette er en græffelig Time! — I Dine Arme fandt jeg den høyeste jordiske Lykke — med den sidste Draabe af mit Blod vilde jeg kiope Din Besiddelse! — Her tager jeg Afsked med mit Liv! — Arabella! min høymødige Kone!

Arabella. Tael ud! — —

Duval. Jeg siger Dig Lev vel for Livstid.

Arabella. Edvard!

Duval. Jeg frasiger mig Dig høytidelig.

Arabella (næsten skrigen). Edvard!

Duval. Jeg sønderriver vort Egtebaand.

Arabella. O! — jeg døer! (hun synker besvimer om i sin Mands Arme).

Duval (efter et Øphold). Arabella! — kom til Dig selv! — Jeg ønsker kun Din Lykke.

Arabella (kommer lidt efter lidt til sig selv). Edvard!

Duval. Kom til Dig selv, min Elskede!

Arabella. Du vil forlade mig!

Duval. Jeg maae!

Arabella. Din Hjerne er forvildet.

Duval. Nej; men den kunde let blive det! Afbryd mig ikke. (Efter et Ophold). Arabella, jeg giver Dig den ægteskabelige Eed tilbage. Udset mine sex lykkelige Aar af Dit Liv; glem min Sorg; men — glem ikke min Kierlighed! — Du er fri; Du har fuldkommen Raadighed over Din Haand: den Magt forvisser jeg Dig. Valbelle elsker Dig endnu stedse; beløn hans Trostid — bliv hans Kone — hans lykkelige Kone! Giv ham det Hjerter tilbage, som faderlig Myndighed havde berøvet ham; glem hvad Du var for mig — men glem ikke min Kierlighed! — — I Valbelles Arme vil Du finde Lykke og Rolighed; han vil være Dit Barns Fader, min Moders Søn. Og naar Du vandrer med ham over de Blomster, som mit smertelige Offer har plantet paa Din Bane — Arabella — saa glem ikke min Kierlighed! —

Arabella (seer paa ham med næsten maalloos Beundring). Mand, som jeg ikke ærede nok! Paa hvilken Høyde viser Du Dig ikke paa eengang for

mit forhaufede Blik! Du aabner mig Din høymodige
 Stiel — Du lader mig læse i Dit reene Hjerre —
 og jeg seer det Dydens Tempel, hvorfor jeg bør knæle
 i Støvet! (hun vil kaste sig for hans Fødder).

Duval (holder hende tilbage). Arabella! hvad
 gjør Du! —

Arabella. Jeg! forlade Dig? Nej, om
 jeg endog aldrig havde elsket Dig, denne Dag vilde
 uoploselig binde mig til Dig! Troe mig: jeg veed
 ogsaa, hvad der er stort og ædelt. Dersom Du rei-
 ser, følger jeg med Dig; intet skal holde mig tilbage,
 og jeg trodser Nordpolens Ishuler og Africas bræn-
 dende Sand med lige Mod!

Duval. Hvad har jeg gjort for at fortiene —?

Arabella (med Henrykkelse). Dig skylder jeg
 den himmelske Stielefryd at være Moder: — kan
 jeg nogensinde giengielde denne Velgierning?

Duval. Nød —

Arabella (afbrøder ham). Er intet imod
 Stiændsel!

Duval. Stiåsmisse er ingen Stiændsel.
 Loven —

Arabella. Hæder være den der ærer Lovene! —
 Forbandelse over den der misbruger dem!

Duval. Du vil finde Talsmand.

Arabella. Mit Hierte skal være min eeneste Dommer.

Duval. Din Fremtids Lykke bliver Din Undskyldning.

Arabella. Mine Samvittighedsnag vilde være min Marter.

Duval. Verden vil ikke være saa streng som Du.

Arabella. Jeg vil være retfærdigere end den.

Duval. Den vil tilgive Dig.

Arabella (heftig). Ha! hvad er der vel, som Verden ikke tilgiver, naar Skændselen bedæktes af Guld? (hun trykker ham op til sit Hierte.) — Mit Barns Fader! jeg forlader Dig ikke! Det er forgieves, at Du vil flygte over Havet! Dersom det lykkedes Dig at bedrage min omme Arvaagenhed, vilde jeg med mit Barn i mine Arme gaae fra Havn til Havn paa hele Frankriges Kyster? Jeg vilde knælende bede om Tilladelse at følge med et Skib, og jeg skulde faae den! Der gives selende Hjerter; de vilde ikke være døde ved en Moders Fortvivlelse! (med Kraft). Nej! Nej! jeg forlader Dig ikke!

Duval (omfavner Arabella med Beundring og Hentykkelse). O! I Jordens Rige og Mægtige! vov her at sammenligne Jeres Ekte med den Fattiges!

(han synker ned for hendes Fødder).

Arabella (med haabsfuld Gælelse). Edvard! er Du igien Fader? — — (hun løfter ham op).

Duval. Ja! jeg er Fader — Din og mit Barns Frelser! — O, jeg trodser Jer, I Oldtidens berømte Helte, I, som blot kunde døe for Jeres Koner! — Jeg kan mere — med bristende Hjerter kan jeg føre min Kone hen i en anden Mands Arme — og flye.

Arabella. Ney! Ney! heller tusendfold Død!

Duval. Det jeg vil gjøre for Dig har Du gjort for Din Fader. Du rakte mig Din Haand, fordi han satte sin Lykke i denne Forbindelse, og jeg skulde ikke drage min Haand tilbage, nu da Din Lykke kræver det? — Elskede Du Din Fader høiere end jeg elsker Dig? —

Arabella. Vil Du myrde mig?! — Edvard! hold op! — Alt Haab —

Duval (afbryder hende). — Er tabt!

Arabella. Man kan opdrage Din trofaste Compagnon; —

Duval. Tael ikke ud, Arabella! han var ikke straffskyldig.

Arabella. Hvad?

Duval. Han har lidt Stibbrud udenfor denne Havn. En af hans Ulykkes-Staldbrodre, der er blevet bierget ombord paa Stibet Nestor, sagde mig nu nylig, at han er styrtet ud i Havet, og at Belgerne har opsluget hans Stib med alle vore Riigdomme. — Hvor er der nu Haab?

Arabella. Gud!

Duval. Vi maae stilles ad.

Arabella (trykker ham tæt op til sit Bryst). Aldrig! Aldrig!

Duval (i Vildelse). Arabella!

Arabella (holder paa ham). Vov at rive Dig ud af mine Arme!

Duval (med Fortvivlelse). Arabella! bring mig ikke til Fortvivlelse! Rød mig ikke til at gjøre Ende paa min Jammer, og flye til et Land, hvorhen Du ikke kan følge mig!

Arabella. Jo! jeg kan — jeg vil!

Duval (forsædet). Du!

Arabella. Jeg!

Duval (med den stærste Kraft). Moder! Du har en Søn!

Arabella (ligesledes). Søn! Du har en Moder!

Tiende Scene.

Duval. Arabella. Louis.

Louis (vil løbe hen mod Duval). Er Du der, Fader?

Arabella (tager ham i sine Arme og bærer ham hen i sin Wands Favn). Min Søn! Himlen sender Dig! Bed Din Fader ikke at glemme, at Du er hans Søn!

Tiende Scene.

Duval. Arabella. Louis. Madame Duval; Fanchon, (forfækkede).

Mad. Duval. Min Gud! hvad er det for en Skrigen? hvad er der paa Gærde? Edvard! Edvard! min Søn!

Duval (flytter henimod hende). Min Moder! — (han kaster sig for hendes Fødder, og kysser hendes Hænder).

Mad. Duval. Hvad fattes Dig? Dine Taarer rinder ned paa mine Hænder! Omfavn mig, min Søn! mit kære Barn! — (Edvard kaster sig i hendes Arme; Fanchon sætter Lænestolen bag v. d. hende).

Arabella (knæler og løfter Hænderne i Bøiet).
Gud! lad hans Moder røre ham!

Louis (gaaer hen til Arabella). Hvad er det
Du gjør, Moder?

Arabella. Jeg beder til Gud for Din Fader.

Louis. Jeg vil ogsaa bede til vor Herre for
ham. Ikke, Moder?

Fanchon. O, gode Gud! hjælp Du!

Ellevte Scene.

Arabella (knæler paa den eene Side af Skuepladsen;
hun trykker begge Hænderne op mod sit Hierte og beder
med brændende Andagt; nær ved hende, men lidt
længer frem, knæler) Louis (med Armene udbredte
mod Himmelen). Madame Duval (er sunket
om i Rænestolen); Duval (ligger for hendes Fod-
der, og hviler sit Hoved i hendes Skød). Fanchon
(holder sig med den eene Haand ved Rænestolen, og
tørre Vinene med den anden). Valbelle (kom-
mer ud af Cabinettet, holder Courville ved den eene
Haand, og viser ham det rørende Maleri med den
anden). Courville (bliver staaende i en Slags
Beundring).

Valbelle (til Courville). O, min Ven! hvil-
ket Syn!

Duval. Valbelle!

Mad. Duval. Valbelle?!

Arabella. Valbelle! — (Et Dieblisk Ophold).

Valbelle. Vilde, agtværdige Menneſker!
aſter Jeres Taarer! Jeres Skiebne er forandret.

Duval. Det er Dem, Valbelle? allerede?

Mad. Duval (forundret). Valbelle, hoſ min
Søn!

Valbelle. Af Delicateſſe aſſlog De at tage
imod min Hielp. Min Tre byder mig aſſlaae De-
res Offer. Bliv hoſ en tilbedet Kone, og frygt ikke
mere nogen Trang; jeg bringer Dem her en Vel-
giører.

Duval (med en tvivlſom Mine). De, Valbelle? —

Valbelle (peger paa Courville). Denne brave
Mand har miſtet alt hvad der bandt ham til Livet;
han har intet andet tilbage, end en ſtor Formue og
ſit Hjertes Trang til at ſkabe Lykkelige. — Hans
Hielp kan De modtage uden at rødme; hans Siel
er Deres værdig.

Duval. Valbelle, en ædelmodig Handſing
kan ikke undre mig, naar den kommer fra Dem.
Men — De bedrager mig.

Valbelle. Jeg? —

Duval. Ja, De. Jeg har afflaaet Deres Hielp. De betiener Dem af en Dumvay, for at faae mig til at modtage den, men det nytter Dem ikke. Duval modtager ikke noget af Arabellas Elsker! Hun kan heller ikke nyde Deres Begiærninger, uden naar hun tillige giver Dem sin Haand. Jeg kan opoffre min Lykke; men sælge den — aldrig!

Mad. Duval. Min Gud! hvad er det! — —

Balbelle (noget forlegen). De tager Feil; — det er denne høymodige Mand, som —

Duval (med Strenghed). Hoor fiender han mig fra?

Balbelle (fatter sig). Jeg har underrettet ham om Deres Ulykke; — jeg har gjort mere: jeg har nylig ladet ham være Vidne til Deres ædle Kamp; see endnu Taarene i hans Øine, og læs hvad Birkning den har gjort paa hans Hierte! —

Duval (til Courville). Min Herre, er det sandt, at De vil være min Tilgiører?

Courville (med Omhed). Troer De mig ikke istand dertil?

Duval. Jo! jo! Deres Ansigt bærer Syndens Præg!

Courville. Jeg har et godt Hierte, det kan De troe.

Duval (med Eftertryk, medens han seer Courville kint ind Vinene). Velan! — Saa sværg mig da til, paa Deres Vre: — at Balbelle ingen Deel har i den Hielp De vil give mig! — De bliver urolig?

Balbelle (sagte til Courville). Sværg, ellers er alting forloren!

Courville (efter en kort Taushed). Siden Deres Delicatesse kræver en Eed, saa modtag da den jeg her aflægger: „Jeg sværger, ved det højest Bæsen, at det er mig, mig allene, der vil staae Dem i Faders Sted!“ (til Balbelle). — Balbelle, tag Din Brevtaske tilbage. — Duval, der er min.

Duval. Jeg havde forudsæet det.

Balbelle (med Gølelse). — Saa skal jeg da slet intet gjøre for Arabellas Elskede! — og for hendes Barn! (han trykker hastig Louis op til sig, bøyer sig ned over ham, og betragter ham længe med Omhed).

Arabella (til Courville). Denne Edelmodighed —!

Courville (afbryder hende). — Er en Pligt.

Duval (forundret). Pligt? —

Courville. Ja! Det unge Menneſke, ſom De havde ſtillet Borgen for, dette ulykkelige Offer for ſin Uforſigtighed —

Duval. Hvad han?

Courville. Han var min Søn.

Duval. Han?

Arabella. Himmel!

Courville. Det er kun ſaa Minutter ſiden, at De ſelv underrettede mig derom. Den græffelige Tilſtand, hvori han har bragt Dem, giver Dem retsmæssig Fordring paa mine Riigdomme; Deres Dyder forſiktrer Dem de heiligſte Rettigheder til mit Herte. Jeg har miſtet min Søn; De maae erſatte mig ham.

Duval (kaſter ſig for hans Fødder). Min Velgjører!

Arabella (trykker ham i ſine Arme). Min Fader!

Louis (løber hen og kyſſer Courville paa Haanden).
Duer en god gammel Mand!

Fanchon (med den inderligſte Glæde). O, gid jeg kunde græde!

Courville (i deres Arme). — Valbelle! Jeg takker Dig for dette ſøde Øyeblik!

Duval. Valbelle! — Du — — ?

Courville (med Tryghed). Lær ret at kiende dette herlige unge Menneske! Han vilde tiene Dem! han vilde holde sine Begiæringer skjulte, og for ikke at lade noget Spoer deraf blive tilbage, havde han besluttet at forlade sit Fædreland!

Duval. Tillad ikke — —

Courville. Jeg vilde afholde ham derfra, dersom dette høymodige Offer behøvedes; man maae ikke hindre nogen i at giøre en god Handling; men hans Afreise er unødvendig. — Valbelle, bliv Du i Din Families Varm; denne Familie bliver min og følger med mig. Jeg haaber, at min ny Datter vil være hos mig. — Vi skal pleye og elske den gode gamle Bedstemoder, og vi vil heller aldrig glemme Arabellas tro Veninde! (han tager Fanchon i Haanden. — Til Louis). Kom Du til mig, min Puk! jeg vil være Din Bedstefader! (Louis springer hen i hans Arme, og Courville beholder ham hos sig).

Mad. Duval. Men hvad betyder dog alt dette?

Valbelle. Duval! — Arabella! — Lev vel, dydige Vægtepar! Nyd længe den Lykke Du saa vel har forient!

Duval (drages, som uvilkaarlig, nogle Trin henimod Balbelle, aabner sine Arme, og Balbelle styrter sig i dem).

Courville. Ingen Graastand skal adskille vore Hierter!

Duval (til Courville). O, Fader! som vi nu skal skylde en ny Tilværelse; kiend ogsaa ret den Engel, som De vil giøre lykkelig: i mere end en Maaned har Arabella vaaget hver Nat, og ernæret mig, sit Barn, og min Moder ved sit utrættelige Arbeid!

Madame Duval (med Kælelse og Anger). O Gud! hvad hører jeg! Min Datter! min Datter! hvor er Du! lad mig kaste mig for Dine Fødder!

Arabella. I mine Arme, min Moder!

(hun omfavner hende mange Gange).

Courville. Lad os glemme de forbigangne Sorger. Ryd min Lykke! — og lad mig nyde Jeres Venskab!

Alle. Stedse! stedse!

Arabella (i sin Mand's Arme og med Glædens Henrykkelse). Edvard! ja, der er en mild og velgiørende Gud til! han vaager over de Ulykkelige, og Forsynet forlader aldrig Dyden!

